

I. РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА

№	Назва поля	Вміст поля
1	Назва роботи	Кваліфікаційна магістерська робота
2	УДК	
3	Автор (ПІБ)	Гапонова Ірина Сергіївна
4	Дата (рік, місяць, день)	2022.11.23
5	Факультет	Економічний
6	Спеціальність	071 - Облік і оподаткування
7	Освітня програма	Облік і аудит
8	Кафедра (шифр, назва)	П.05 - обліку та оподаткування
9	Форма навчання	Денна
10	Тема кваліфікаційної магістерської роботи	Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами
11	Керівник (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	д.е.н., професор Калюга Є.В.
12	Ключові слова	Основні засоби, амортизація, надходження, вибуття, ефективність використання, інвентаризація, прийняття управлінських рішень, облік основних засобів
13	Анотація (до 300 символів)	Досліджено стан та організацію обліку основних засобів на ПП «ГД «Меркурій»», ефективність їх використання, забезпеченість даного підприємства основними засобами а також розроблено рекомендації щодо вдосконалення обліку основних засобів та підвищення ефективності їх використання.
<p>Кваліфікаційна магістерська робота, яка подана на плагіат в електронному вигляді повністю відповідає роздрукованому примірнику.</p>		

Магістр

(підпис)

Керівник КМР

(підпис)

Гапонова Ірина Сергіївна

(ПІБ)

Калюга Євгенія Василівна

(ПІБ)

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.05 – КМР. 1757 «С» 2021.10.18 012 ПЗ

ГАПОНОВОЇ ІРИНИ СЕРГІЇВНИ

2022 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
УДК

ПОГОДЖЕНО ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Декан економічного факультету Завідувач кафедри обліку та оподаткування

_____ (підпис)

Діброва А.Д.

_____ (підпис)

Гуцаленко Л.В.

" 2022р. " 2022р.
МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему
«Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами»

Спеціальність

071 – "Облік і оподаткування"

Освітня програма

Облік і аудит

Орієнтація освітньої програми

освітньо- професійна

Гарант освітньої програми

д.е.н., професор

(науковий/ступінь та вчене звання)

Керівник кваліфікаційної
магістерської роботи

д.е.н., професор

(науковий ступінь та вчене звання)

Калюга Є.В.

_____ (підпис)

(ПІБ)

Калюга Є.В.

_____ (підпис)

(ПІБ)

Виконала

Гапонова І.С.

_____ (підпис)

(ПІБ студента)

Київ – 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку та оподаткування

д.е.н., проф.

Гуцаленко Д.В.

"20" жовтня 2021р.

ЗАВДАННЯ

до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студенту (-ці)

Гапоновій Ірині Сергіївні

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Спеціальність

071 – "Облік і оподаткування"

Освітня програма

Облік і аудит

Орієнтація освітньої програми **освітньо - професійна**

Тема магістерської роботи: **«Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами»**

Затверджена наказом ректора НУБіП України від "18" жовтня 2021 р. №1757 «С»

Термін

подання

завершеної

роботи

на

кафедру

2022.11.11

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: звітність сільськогосподарських підприємств

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи:

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Теоретико-економічні основи управління основними засобами
2. Облікове забезпечення управління основними засобами
3. Аналітичне забезпечення управління основними засобами

Перелік графічного матеріалу: таблиці, рисунки, схеми

Дата видачі завдання "20" жовтня 2021р.

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи

Калюга Є.В.

Завдання прийняла до виконання

Гапонова І.С.

Реферат

на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за темою «Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами»

У кваліфікаційній магістерській роботі розкривається науковий підхід щодо економічної сутності основних засобів, їх класифікації та оцінки; наведено структуру основних засобів та їх динаміку.

На практичних матеріалах ПП «ТД «Меркурій» викладена організація і методика обліку та контролю основних засобів, а саме визначено підготовку та порядок проведення інвентаризації основних засобів та відображення її результатів в обліку; внесено пропозиції щодо прийняття управлінських рішень по ефективному використанню основних засобів; відображенню їх у фінансовій звітності.

Значне місце в роботі відведено аналітичному обліку основних засобів, проведенню внутрішньогосподарського контролю наявності та руху основних засобів, а також обробці отриманої інформації за допомогою комп'ютерної техніки.

У висновках кваліфікаційної магістерської роботи узагальнено отримані результати дослідження, наведено рекомендації щодо удосконалення обліку і проведення внутрішньогосподарського контролю з надходження, вибуття та ефективного використання основних засобів та прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності використання основних засобів на ПП «ТД «Меркурій» та збільшенню забезпеченості основними засобами досліджуване підприємство.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: облік, контроль, основні засоби, класифікація основних засобів; оцінка основних засобів; акт прийняття-передачі; акт на списання; інвентаризація; методичні прийоми контролю; внутрішньогосподарський контроль.

Зміст

НУБІП України

ВСТУП 7

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ 10

ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ 10

1.1 Економічний зміст основних засобів 10

1.2 Класифікація та оцінка основних засобів 15

Висновки до розділу 1 20

РОЗДІЛ 2. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ 21

2.1 Організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження 21

2.2. Організація обліку основних засобів 31

2.3. Облік надходження та вибуття основних засобів 39

2.4. Проведення інвентаризації основних засобів та відображення в бухгалтерському обліку 43

2.5. Прийняття управлінських рішень щодо забезпечення основними засобами 48

Висновки до розділу 2 53

РОЗДІЛ 3. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ 54

3.1. Аналіз наявності та стану основних засобів 54

3.2. Аналіз забезпеченості основними засобами та ефективності їх використання 58

3.3. Шляхи покращення обліку та ефективності використання основних засобів 63

Висновки до розділу 3 67

ВИСНОВКИ 68

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 70

ДОДАТКИ 77

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Основні засоби займають велику частину майна підприємства. Саме забезпечення підприємства даними активами є обов'язковою умовою здійснення його діяльності.

Лише за 2021 рік на підприємствах України загальний обсяг основних засобів виріс на 280 млрд. грн. І така позитивна тенденція зберігається вже декілька років. Це вкотре підкреслює важливість даних активів на балансі підприємств будь-якого розміру та галузі діяльності.

Ведення обліку основних засобів, їх оцінка оцінка, рух та ефективність експлуатації - на це все доцільно звертати увагу під час визначення стратегії діяльності ПП «ТД «Меркурій»». Без достатнього забезпечення основними засобами неможливо вважати процес виробництва ефективним.

Питання обліку та ефективності використання основних засобів ретельно вивчали такі вчені, як Базась В.Б., Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Валуєв б.І., Захожай В.Б., Дмитренко І.М., Калюга Є.В., Кужельний М.В., Лещиленко О.В., Палюх М. С., Пархоменко В.М., Садовська І.М., Сопко В.В. та ін. Дослідження робіт цих видатних вчених-економістів показує, що вітчизняні вчені завжди приділяли особливу увагу обліку основних засобів як важливій функції управління підприємством. Вчені дослідили це питання дуже детально та здійснили великий внесок у покращення обліку даних активів.

Актуальність даної теми полягає в тому, що основні засоби становлять вагомому частку структури підприємства «ТД «Меркурій»». Також, засоби визначають технологічні можливості виробничих потужностей та ступінь розвитку підприємства. Тобто важливими для виконання функцій підприємства у нормальному режимі є не лише наявність у нього фінансів та трудових ресурсів, але й достатня кількість виробничих засобів.

Під час виконання даної магістерської роботи на «ПП ТД «Меркурій»» було досліджено облік основних засобів та проведено аналіз забезпеченості та ефективності експлуатації цих активів. Даний аналіз став можливий завдяки

проведенню розрахунків показників фондовіддачі, фондомісткості, коефіцієнтів вибуття, оновлення та придатності основних засобів, тощо.

Метою даної магістерської роботи є дослідження обліку основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» його організації, а також аналіз забезпеченості досліджуваного підприємства основними засобами та пошук шляхів покращення бухгалтерського обліку ПП «ТД «Меркурій»» та ефективності використання даного виду активів. Зважаючи на визначену мету, завданнями даної роботи є :

- дослідити економічну характеристику основних засобів, їх оцінка та класифікацію;
- визначити класифікацію основних засобів;
- визначити порядок ведення обліку на ПП «ТД «Меркурій»» та складання документації;
- дослідити порядок ведення обліку надходження та вибуття основних засобів;
- дослідити порядок проведення інвентаризації;
- дослідити прийняття управлінських рішень щодо забезпеченості основними засобами;
- дослідити рівень забезпеченості досліджуваного підприємства даним видом активів;
- проаналізувати ефективність використання основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»»;
- надати рекомендації щодо покращення ефективності користування основними засобами.

Предметом дослідження даної магістерської роботи є теоретико-методичні засади, а також система обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами.

Об'єктом дослідження є облік основних засобів та їх руху на ПП «ТД «Меркурій»», що знаходиться за адресою м. Копивницький, вул. Мурманська 3.

Методологічною базою даної роботи є аналіз та синтез, спостереження, опитування, розрахунок, порівняння, вимірювання, узагальнення та інші методи дослідження явищ та процесів.

Інформаційна база в даному випадку формується із законодавчих та нормативно-правових документів, що регламентують облік основних засобів, навчальних посібників та різних наукових праць вітчизняних та іноземних вчених, статистичні офіційні дані, Інтернет-ресурси, різноманітні документи та фінансова звітність ТП «ТД «Меркурій»».

Під час написання даної роботи було прийнято участь в VI Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Облік, оподаткування, контроль та аналіз в активізації діяльності економічних суб'єктів» та опубліковано тези на тему «Облік та аудит руху основних засобів та ефективності їх використання»

[13], Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева» та опубліковано тези доповіді на тему: Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки [14],

IV Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегія інноваційного розвитку аграрних формувань України: аналітико-прогнозний аспект» та

опубліковано тези доповіді на тему: «Проблеми бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану» [15].

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

1.1 Економічний зміст основних засобів

Основні засоби є надважливою складовою будь-якого підприємства. Саме ці активи показують технічну оснащеність підприємства, стабільність та можливості його виробництва, сучасність технологій та відповідність вимогам конкурентоздатності на ринку. Без них неможливе існування будь-якого підприємства, його робота та ідентифікування як такого, адже навіть для цього необхідно мати споруду, яка і буде виступати документально як саме підприємство. Також від раціональності використання даних ресурсів залежить загальна ефективність діяльності підприємства.

Поняття основні засоби є не новим. Його трактуванню присвячені дослідженні різних зарубіжних та вітчизняних вчених, які по-різному трактують це поняття у своїх працях (табл.1.1)

Таблиця 1.1

Визначення поняття «Основні засоби» від різних авторів

Автор	Визначення
1	2
Агамас Н. Й. [2]	Матеріальні цінності, що беруть участь у діяльності підприємства більше одного року і поступово зменшують вартість через моральне або фізичне зношення.
Бутинець Ф.Ф. [6]	Матеріальні активи, якщо утримуються підприємством для використання у виробництві, надання послуг, доставки товарів, здачі в оренду, строк експлуатації яких має бути більше року або одного циклу.
Верига Ю.А., Гладких Т.В., Мілька А. І.[58]	Необоротні активи з матеріальною формою, вартість яких більша 20 тис. грн за одиницю або один комплект.
Лемішовський В. І., Михайлов М. Г., Олавкова О. П. [8]	Матеріальні активи, які підприємство використовує постійно і багато разів у процесі виконання основних функцій підприємства, їх період експлуатації більше одного року.
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л.,Смовшенко Т.С. [24]	Матеріальні активи, які тривалий час застосовуються у виробництві у незмінній натуральній формі.
Ткаченко Н.М. [77]	Сукупність засобів виробництва та майнових цінностей, що беруть участь у матеріальному виробництві в натуральній формі та у інших невиробничих сферах за ціною купівлі. Строк служби таких засобів становить більше року.

Підсумовуючи вищесказане, основні засоби можна описати такою частиною майна підприємства, що може бути засобом праці у процесі виробництва більше одного року або одного операційного циклу, якщо той більше за рік. До основних засобів належать: нерухомість, транспорт, різноманітне устаткування та обладнання, спеціальне знаряддя, виробнича та деяка побутова техніка та інше.

Основні засоби забезпечують ефективність безперервної діяльності кожного підприємства. Але використання основних засобів має не лише позитивний, а й негативний характер, адже це потребує значних грошових вкладень. В даному питанні проблемами, що не дозволяють максимально ефективно ввести в експлуатацію або вчасно відновити основні засоби, є: недостатня кількість грошових коштів, велика вартість основних засобів у порівнянні з іншими активами, низька ефективність діяльності за минулий період, тощо.

На даний момент підприємствам дозволено самостійно встановлювати які пункти відносять актив саме до основних засобів. Такими критеріями вважають:

- наявність в об'єкта матеріальної форми;
- призначення;
- термін корисного використання обов'язково має становити більше року або одного операційного циклу;
- грошова вартість має бути понад 20 тисяч гривень.

Під час діяльності у деяких основних засобах погіршується їх фізичний стан. В такій ситуації є необхідним проведення ремонту якнайшвидше, адже призупинення або погіршення роботи активу прямо впливає на діяльність підприємства загалом. Якщо ж немає можливості відремонтувати, то актив списується. Також під час усього періоду експлуатації, на основні засоби необхідно нараховувати знос.

Згідно даних державної статистики [22], в Україні загальний обсяг необоротних активів у минулому році склав 5650,8 млрд. грн, а їх більшу частину становили основні засоби (рис. 1.1).

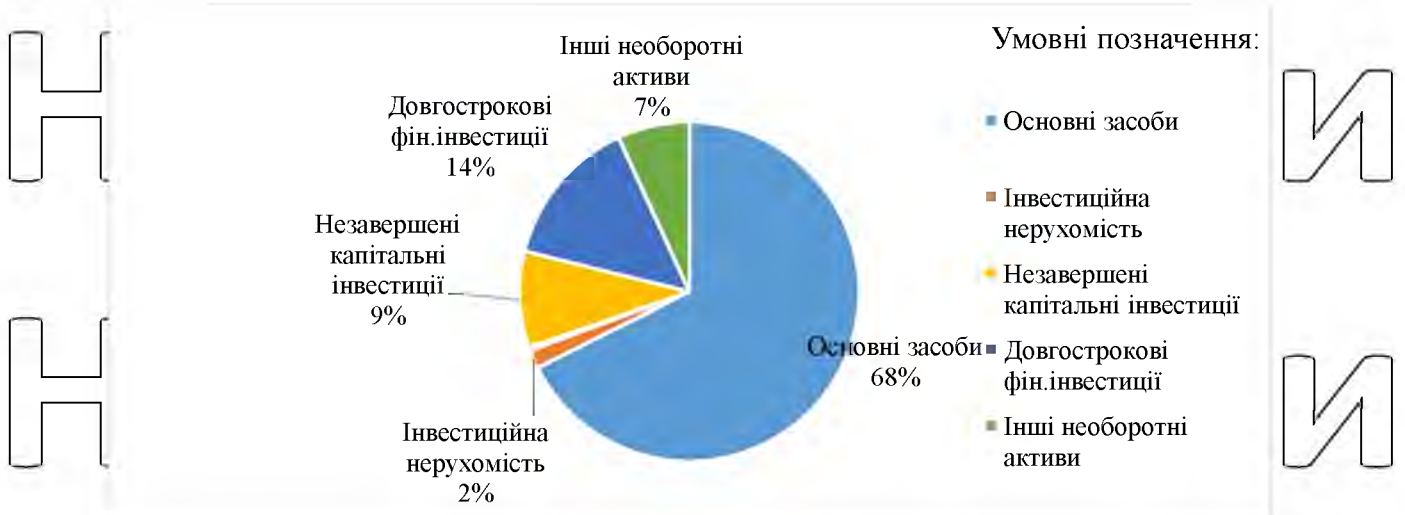

Рис.1.1. Структура необоротних активів України за 2021 рік

Як можна побачити, основні засоби складають від усіх необоротних активів України аж 68 % або 3819 млрд. грн в грошовому виразі.

На досліджуваному підприємстві «ГД «Меркурій»» обсяг необоротних активів підприємства у відсотковому співвідношенні майже повністю припадає на основні засоби (рис.1.2). Їх обсяг становить 99% від усіх активів або 578,9 тис. грн в грошовому виразі.

Рис.1.2. Структура необоротних активів ПП «ГД «Меркурій»»

Також в межах дослідження основних засобів необхідно зазначити, що навіть впродовж років, даний вид активів тримає лідируючі позиції у структурі усіх необоротних активів України. Це добре видно під час дослідження динаміки необоротних активів країни за останні 5 років (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Динаміка необоротних активів та основних засобів України упродовж 2017-2021 рр.

Рік	Необоротні активи, млрд. грн	З них основні засоби, млрд. грн	Основні засоби – у % до необоротних активів	Зміна у групі основних засобів, порівняно з минулим роком, млрд. грн
2	3	4	5	6
2017	4303,3	2770,0	64,37	-1,6
2018	4584,3	2987,0	65,16	217
2019	4844,5	3271,4	67,53	284,4
2020	5312,3	3539,0	66,62	267,6
2021	5650,8	3819,0	67,58	280

Як можна побачити з табл.1.2, динаміка основних засобів за останні п'ять років є позитивною. Кількість основних засобів України упродовж 2017-2021 років кожен рік лише зростала. Це є досить логічною ситуацією, адже на ринку України кожен рік з'являються нові підприємства, які обов'язково на своєму балансі мають утримувати певну кількість основних засобів. Крім того, через моральну та технічну застарілість основних засобів багатьох підприємств замість списання такого засобу проводять різні поліпшення та ремонти, які змушують робити переоцінку вартості такого об'єкта в сторону збільшення.

Логічним буде дослідити і ПП «ТД «Меркурій»» на рахунок такої динаміки (табл.1.3), адже воно здійснює свою діяльність вже не перший рік і дані є в достатній кількості.

Таблиця 1.3

Динаміка основних засобів ПП «ТД «Меркурій»» 2017-2021 рр.

№	Роки	Залишок на початок, тис. грн	Залишок на кінець, тис.грн	Зміна, порівняно з попереднім роком, тис.грн	Зміна у % до попереднього
1	2	3	4	5	6
1	2017	1511,4	1589,6	78,2	5,17
2	2018	1589,6	1333,5	-56,1	-3,53
3	2019	1533,5	1411,9	-121,6	-7,93
4	2020	1411,9	1484,6	72,7	5,15
5	2021	1484,6	1579,6	95	6,4

Виходячи з табл.1.3, стає зрозуміло, що впродовж 2019-2022 років на підприємстві «ТД «Меркурій»» розмах змін є досить великий. Найбільша зміна відбулася в 2019 році в сторону зменшення на 7,93% або 121,6 тис.грн у грошовому вираженні. Але дана ситуація є досить нормальною, адже підприємство активно використовує основні засоби, на них було нараховано амортизацію, а також деякі основні засоби впродовж року вибули.

У загальнодержавній статистиці краще приримуватися поділу по економічній діяльності (табл.1.4). Це найкраще відображає структуру засобів та їх рух на українських підприємствах. Таку інформацію можна з легкістю знайти на сайтах статистики України та в інших інтернет-джерелах.

Таблиця 1.4
Наявність і рух необоротних активів України за видами економічної діяльності за 2021 рік

Економічна діяльність	Первісна вартість, млрд.грн	Надійшло	Вибуло	Знос	Залишок на кінець 2021 р.
2	3	4	5	6	7
Сільське господарство	1 004,29	156,61	5,29	85,05	690,61
Промисловість	3 662,29	250,89	11,27	174,83	1 474,84
Постачання газу, електроенергії та води	1 873,17	88,58	3,04	53,81	622,89
Транспорт	1 955,15	140,27	9,73	87,07	1 157,11
Інше	1 289,27	212,2	2,79	108,06	649,38
Усього	9 784,17	848,55	32,12	508,82	4 594,83

Вивчивши інформацію в табл.1.4, можна побачити, що найбільше активів відноситься до таких категорій, як промисловість (1 474,84 млрд.грн) та транспорт (1 157,11 млрд.грн).

Таким чином, основні засоби є надважливою складовою будь-якого підприємства України. На початок 2022 року кількість основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» склала 1 579,6 тис. грн або 99 % усіх необоротних активів. Дані активи забезпечують діяльність підприємства та великою мірою впливає на умови та результати її виконання.

1.2 Класифікація та оцінка основних засобів

Як і у будь-яких інших об'єктах, в основних засобів також існує класифікація. Класифікація – поділ активів на групи за певними однаковими характеристиками. В загальноприйнятому розумінні відбувається групування за призначенням, належністю, характером, галуззю діяльності, тощо (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Класифікація основних засобів

№	Ознака	Класифікація
1	2	3
1	За належністю	Власні та орендовані
2	За характером участі у виробництві	Виробничі та невиробничі
3	За галуззю діяльності	Промислові, будівельні, сільськогосподарські, зв'язку та транспортні.
4	За станом використання	Діючі, законсервовані, недіючі
5	За виконанням діяльності	Активні (беруть участь в діяльності підприємства) та пасивні (які лише забезпечують справну роботу активних засобів).

Під час поділу основних засобів за приналежністю підприємству, слід пам'ятати, що у балансі орендовані засоби не відображаються. Це зроблено для уникнення подвійного обліку у орендаря та орендодавця. Тож на балансі обліковуються лише власні основні засоби.

Виробничими є ті засоби, які здатні брати участь у виробництві. Участь у виробництві може бути безпосередньою або допоміжною. В другому випадку основний засіб сам нічого не виробляє, а лише допомагає процесу виробництва.

Невиробничі основні засоби не беруть жодної участі у процесі виробництва, натомість вони здійснюють обслуговування інших потреб підприємства та потреб його співробітників (різноманітні комунальні потреби, побутові чи культурні).

Крім цього існує поділ основних засобів за субрахунками, які складені на основі їх технічних характеристик. Як і всюди, на ПП «ГД «Меркурій»», основні засоби мають декілька субрахунків (табл. 1.6), які підприємство використовує

для висвітлення різних об'єктів. Це є досить логічною необхідністю, адже завдяки цьому поділу на субрахунки можна провести більш деталізований аналіз руху основних засобів. Під час такого аналізу буде одразу зрозуміло, в якій саме частині основних засобів відбулося надходження або вибуття та на яку конкретно суму. А також завдяки цьому легше знайти в якій категорії є помилка, якщо вона сталася під час обліку.

Таблиця 1.6
Розподіл та достатність основних засобів ТД «Меркурій» за субрахунками на 2022 рік

Субрахунок	Назва	Сума, тис. грн	Чи є достатнім для потреб підприємства
2	3	4	5
100	Інвестиційна нерухомість	0	так
101	Земельні ділянки	0	так
102	Капітальні витрати на земельні поліпшення	0	так
103	Будинки та споруди	25,6	ні
104	Машини та обладнання	480,4	так
105	Транспортні засоби	61,4	так
106	Інструменти, прилади та інвентар	4,7	так
107	Тварини	0	так
108	Багаторічні насадження	0	так
109	Інші	6,8	так

Як можна побачити з табл. 1.6, деяких основних засобів не достатньо для нормальної роботи «ТД «Меркурій»». Наприклад, будинків та споруд недостатньо, саме тому підприємство орендує декілька складів та інших необхідних приміщень у м. Кропивницький. Деяких груп підприємство не потребує у зв'язку із особливостями своєї діяльності.

Для взяття основного засобу на облік необхідно знати його точну вартість. Для її встановлення використовують різні оцінки. Оцінка основних засобів буває первісна, справедлива, ліквідаційна, залишкова. «ТД «Меркурій»

прислуховується до НП(С)БО 7 та використовує дві оцінки вартості для основних засобів: справедливу вартість та первісну.

Первісною вартістю підприємство вважає суму коштів, які воно витратило на придбання та доставку активу, тобто цю вартість можна прирівняти до фактичної собівартості об'єкта. Крім того, сюди можна віднести витрати на установку об'єкта, його страхівку, гарантію, тощо. У первісній вартості постійно є тенденція до її збільшення за рахунок проведення необхідних ремонтів, модернізації та іншого. Але потім вона обов'язково має бути зменшена на суму ліквідації.

Під справедливою вартістю розуміється та вартість, яку підприємство може отримати за об'єкт під час його обміну. Ліквідаційною вважається та сума грошей, яку підприємство отримає після повного процесу ліквідації об'єкта.

Залишкова – вартість, що залишається після амортизаційних відрахувань від первісної. Часто залишкову вартість ще називають балансовою, адже саме за цією вартістю об'єкти числяться у Балансі підприємства.

Підприємство покращує власні основні засоби під час своєї діяльності. Завдяки проведеним модернізаціям збільшується спектр можливостей підприємства і кінцевий фінансовий результат ПП «ТД «Меркурій»» від експлуатації такого покращеного основного засобу. В кінці-кінців це також збільшує балансову вартість об'єкта. Тому первісну вартість необхідно перераховувати одразу після проведення ремонтів, адже інформація стосовно вартості основного засобу має відповідати дійсності у будь-який момент діяльності підприємства.

Для якісної роботи основних засобів необхідно зважати на те, що у кожного об'єкта є свій встановлений мінімальний строк корисного використання. Після закінчення якого підприємство мусить списати даний актив. Звісно, ці строки мають моніторитися, адже може бути ситуація, коли амортизація вже повністю нарахована і списана, строки підійшли до кінця, але засіб ще є працездатним, або навпаки – строки ще є, а засіб вже не здатний функціонувати нормально. Тож, у разі визначення нових строків експлуатації, ці

строки можуть бути як зменшені, так і збільшені. Підприємство здатне саме встановлювати строки використання, але є рекомендовані. За цими строками, основні засоби на ПП «ТД «Меркурій» можна поділити на групи наступним чином (табл.1.7):

Таблиця 1.7

Розподіл основних засобів «ТД «Меркурій» за строками використання

Строки експлуатації, років	Сума, тис.грн	Що належить
1	2	3
20	25,6	Будівлі
12	6,8	Інші основні засоби
10	60,7	Передавальні пристрої
5	452,2	Машини та обладнання, транспорт
4	4,7	Інструменти, прилади та інвентар
2	28,9	Електронно-обчислювальні машини, телефони, модулі, модеми, джерела безперервного живлення, засоби друку та зчитування інформації

Як видно з табл. 1.7, більшість основних засобів відноситься до групи із термінами експлуатації 5 років. Обсяг даної групи становить 452,2 тисячі гривень. Більшу частину даних активів складає виробниче обладнання.

Найменший обсяг становить 4,7 тисяч гривень і його складає група із терміном використання 4 роки, куди підприємство відносить різне приладдя, інструменти, інвентар, тощо.

Стосовно групи будівель також варто зазначити, що деякі об'єкти ПП «ТД «Меркурій» знаходяться ще в цілком працездатному стані, а тому підприємство має намір подовжити строки їх корисного використання. Зважаючи на все вищеписане наявність, стан та рух основних засобів можна побачити завдяки бухгалтерській документації. Дану інформацію за останній рік по групам основних засобів досліджуваного підприємства більшою мірою наведено у табл.1.8.

Таблиця 1.8

Стан та надходження основних засобів на ПП «ТД «Меркурій» за період 2021-2022 рр.

№	Залишок, тис. грн	Будинки та споруди	Обладнання	Транспорт	Інше	Разом
1	2	3	4	5	6	7
1	<i>Первісна вартість:</i>					
2	Залишок на січень 2021 р.	238,1	6607,5	528,3	64,9	7435,8
3	Надходження	23,2	429,6	78,6	14,2	545,6
4	Вибуття	-	57,8	51,3	6,9	116
5	Залишок на січень 2022 р.	258,3	6979,3	555,6	72,2	7865,4
6	<i>Накритчена амортизація:</i>					
7	Залишок на січень 2021 р.	230,3	5088,9	483,8	53,2	5856,2
8	Залишок на січень 2022 р.	232,7	6498,9	494,2	60,7	7286,5
9	<i>Залишкова вартість:</i>					
10	Залишок на січень 2021 р.	4,8	1518,6	44,5	11,7	1579,6
11	Залишок на січень 2022 р.	25,6	480,4	61,4	11,5	578,9

Як можна побачити, на підприємстві був активний рух основних засобів. Під час діяльності упродовж 2022 року на балансе «ТД «Меркурій»» надійшло основних засобів на суму 545,6 тис. грн. При цьому залишкова вартість складає 578,9 тис. грн.

Таким чином, на підприємстві є велика кількість основних засобів. Найбільше на ПП «ТД «Меркурій»» обладнання (480,4 тис. грн), найменшу групу становить категорія інше (11,5). На підприємстві мала кількість споруд та будівель, тому воно вимушено брати в оренду деякі складські та офісні приміщення, виробничі території. Також основні засоби можна класифікувати за строками експлуатації. Тут більшість основних засобів відноситься до групи із термінами експлуатації 5 років (452,2 тис. грн), а найменший обсяг становить 4,7 тисяч гривень і його складає група із терміном використання 4 роки.

Висновки до розділу 1

Основні засоби використовують у безперервній діяльності, придбавають за потреби та списують по закінченню терміну використання. Для їх оцінки досліджуване підприємство використовує для обліку первісну вартість. На початок 2022 року кількість основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» склала 1579,6 тис. грн або 99 % усіх необоротних активів. Дані активи забезпечують діяльність підприємства та великою мірою впливає на умови та результати її виконання. За рік на підприємство надійшло основних засобів на суму 545,6 тис. грн, а вибуло 116 тис. грн. Даний вид активів можна класифікувати за належністю підприємству, характером участі у виробництві, галузю діяльності, станом використання, виконанням діяльності та за строками корисного використання.

При розподілі за експлуатаційними термінами, найбільшу групу становлять об'єкти, в яких строки використання 5 років (452,2 тис. грн). Більшу частину даних активів складає виробниче обладнання. Найменший обсяг становить 4,7 тисяч гривень і його складає група із терміном використання 4 роки, куди підприємство відносить різне приладдя, інструменти, інвентар, тощо.

Кількість деяких основних засобів є не достатньою для нормальної роботи «ТД «Меркурій»». Так, об'єктів з групи будівлі та споруди недостатньо, саме тому підприємство орендує декілька складів та інших необхідних приміщень у м. Кропивницький. Деяких груп підприємство не потребує у зв'язку із особливостями своєї діяльності.

РОЗДІЛ 2.

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

2.1 Організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження

ПП «ТД «Меркурій»» - торгівельна компанія, яка займається оптовою торгівлею паливних пелетів з лузги соняшника та різних паливних гранул, які сама виробляє із сировини, що закуповує у постачальників.

Дане підприємство було зареєстроване 06.09.2001 року, номер в Єдиному державному реєстрі : 14441200000003865.

Правовий статус: юридична особа

Організаційно-правова форма «ТД «Меркурій»» - приватне підприємство. Засновником є одна людина - Галонова Оксана Володимирівна, керівником компанії є Ляхов Віктор Юхимович.

Підприємство «ТД «Меркурій»» безпосередньо виробляє соняшникову олію та пшеничне борошно різних сортів, а також виробляє та продає паливні пелети. Головною метою є забезпечення населення різними продуктами харчування і органічного палива, розширення та надання рівних послуг клієнтам підприємства, а також отримання прибутку підприємством.

Код за КВЕД : 46.39, в розрізі даного виду діяльності, крім оптової торгівлі різними продуктами харчування, до класу 46.39 також включаються:

- торгівля оптом такої продукції, як зерно, тютюн, паливо;
- надання транспорту в оренду;
- вироблення борошномельно-круп'яної продукції;
- виробництво жирів та олії

Досліджуване підприємство знаходиться за адресою Україна, Кіровоградська обл., місто Кропивницький, вул. Мурманська, будинок 3.

Основними конкурентами ПП «ТД Меркурій» є ТОВ «Біоюнік» та ТОВ «Кернел». Дані підприємства мають більші обсяги продажів, та відповідно, більші прибутки. Найбільшим споживачем (покупцем) є ТОВ «Оллар Трейд». До країн-ринків збуту відносяться Україна, а саме Кропивницький та Київ, а також Польща, Угорщина та Чехія.

ПП «ТД «Меркурій»» займається не забороненою законодавством виробничою діяльністю. Підприємство є самостійним у відповідальності за те, щоб вироблені або надані ним товари чи послуги не несли шкоди навколишньому оточенню. Зважаючи на це, підприємство проводить своєчасну сплату екологічного податку без порушень.

У ПП "ТД "Меркурій" немає юридичних осіб, які було б визнано правоприймачами.

Досліджуючи інформацію, що була надана з 2021 року, «ТД «Меркурій»» не знаходиться в різних санкційних списках та не брало участі в жодній судовій справі.

Досліджуване підприємство самостійно складає власну облікову політику та визначає стратегію управлінського обліку, а також самостійно обирає підписи яких осіб має містити документація. Крім цього, підприємство самостійно затверджує послідовність обробки інформаційних даних та документообігу.

Обсяги виробництва залежать основним чином від попиту на ринку та від можливостей самого підприємства. Більшою мірою стратегія даного підприємства складається із завдань, що мали місце в укладених з клієнтами договорах.

ПП «ТД «Меркурій»» немає обмежень у виборі об'єкта договору, розподілу договірних обов'язків та умов їх виконання. Але, звичайно, діяльність підприємства має бути у межах дозволеного чинного законодавства.

Крім того, договори є основою проведення такої діяльності, тож в них мають бути відображені усі відносини із партнерами.

Підприємство не має на своєму балансі резервного фонду, що є не досить позитивним моментом, адже у разі форс-мажору, без зазначеного резерву, підприємство повинно буде терміново шукати джерела отримання коштів для покриття проблем.

Підприємство самостійно несе відповідальність за свої зобов'язання. У разі настання ситуації, коли зобов'язання не сплачені, майно підприємства, згідно законодавства, може підлягати стягненню.

Трудові відносини, умови праці, її оплата, обов'язки, сфери відповідальності, тощо на досліджуваному підприємстві описані в колективному договорі.

Підприємство знаходиться майже за містом, а отже не заважає викидами та своїм виробництвом життю людей. Не зважаючи на таке розташування, до нього все ж таки зручно та легко дістатися, адже поруч знаходиться зупинка громадського транспорту. Це не дивно, тому що цій промисловій зоні знаходиться багато різноманітних підприємств з великою кількістю співробітників, яким треба якось добиратися на роботу.

Підприємству «ТД «Меркурій»» належить досить велика територія, але її не вистає, саме тому воно орендує склади та приміщення для розміщення свого виробничого обладнання.

Можливо, розміщення основних виробничих потужностей та офісних приміщень у центрі міста значно покращило б умови та результати роботи підприємства. Таким чином, значно піднявся би статус підприємства серед потенційних його клієнтів.

Крім того, при розміщенні підприємства в центрі міста, відвідування офісу партнерами у разі необхідності було б значно зручнішим та простішим. Також, через наявність у «ТД «Меркурій»» не лише вітчизняних, а й іноземних партнерів, його місцезнаходження робить складнішими логістичні зв'язки. Адже майже кожен раз зарубіжним партнерам необхідно дуже довго та деталізовано пояснювати як доїхати до складів, виробництва або офісу.

«ТД «Меркурій»», як і будь-яке інше підприємство, звісно ж має власний Баланс. Його наведено у дод. 1 цієї роботи.

Також підприємство має зареєстровані та затверджені згідно законодавства розрахунковий та валютний рахунки, власну неповторну печатку.

Досліджуване підприємство є самостійним, а також має права юридичної особи. Воно має право на свою виробничу та торгівельну діяльність. Також в нього є законна можливість від свого імені укладати договори. Але крім наданих

можливостей, воно також має певні обов'язки, одним з яких є самостійна та повна відповідальність за свою діяльність.

«ТД «Меркурій»» є малим підприємством, його середньооблікова кількість співробітників складає 16 людей, керує підприємством, як вже було зазначено вище, є одна людина, яка не є його засновником.

Одну з головних ролей управління компанією займає бухгалтерія на чолі з головним бухгалтером. Їх обов'язки та функції відображені в посадових інструкціях, самостійно сформованих підприємством. Так, до основних завдань головного бухгалтера відноситься забезпечення якісного ведення обліку на підприємстві згідно законодавства, організація та контроль роботи бухгалтерії, забезпечення вчасного формування та подачі фінансової звітності.

ІП «ТД «Меркурій»» є малим підприємством, тому до складу бухгалтерської служби відносяться всього двоє людей - головний бухгалтер та звичайний бухгалтер, що йому підпорядковується.

Задля ведення бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві використовується журнально-ордерна форма, що бере за свою основу принципи систем групування та накопичення облікових регістрів.

Щодо майна «ТД «Меркурій»», то його значну частину складають основні засоби, структуру яких наведено нижче (рис.2.1):

Рис.2.1. Структура основних засобів ІП «ТД «Меркурій»» на 2022 рік

Для кращого розуміння змін у структурі основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» слід розглянути також структуру минулого року (рис.2.2) провести порівняння.

Рис.2.2. Структура основних засобів ПП «ТД Меркурій» за 2021 рік

Як можна побачити, на досліджуваному підприємстві основну масу займає така група, як обладнання. Порівняно з минулим роком його стало менше на 13%, а обсяг інших груп основних засобів збільшився. Це обумовлено активним рухом основних засобів, що належать «ПП «ТД «Меркурій»».

Крім цього видно, що група будинки та споруди займає зовсім малу частку у структурі. Це показує те, що засобів усередині даної групи недостатньо і зумовлює те, що на балансі ПП «ТД «Меркурій»» є орендовані основні засоби, основу яких складають саме різні будівлі.

Однією з важливих характеристик діяльності підприємства є фінансовий стан. Основним чином він залежить від рівня отримуваних доходів та витрат.

Фінансовий стан визначає конкурентоздатність, надійність та потенціал підприємства. Також чітке розуміння фінансового стану підприємства здатне допомогти у прийнятті більш придатних та якісних рішень стосовно напрямку діяльності підприємства та способу розподілу його наявних ресурсів. Також чітке уявлення про такі дані будуть досить корисними під час пошуку інвесторів або партнерів для підприємства.

Задля визначення стратегії «ТД «Меркурій»» та оцінки результатів діяльності було проведено аналіз деяких показників (табл. 2.1):

Таблиця 2.1

Фінансові результати ПП «ТД «Меркурій»» на 2022 рік

Стаття	За аналогічний період попереднього року, тис.грн	За звітний період, тис.грн	Відхилення	
			+ / -	%
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції	5811,6	2173,4	-3638,2	37,40
Разом доходи	5811,6	2173,4	-3638,2	37,40
Собівартість продукції	(2382,8)	(1283)	+1099,8	53,84
Інші операційні витрати	(1621,5)	(263,8)	+1357,7	16,27
Інші витрати	(1807,3)	(626,6)	+1180,7	34,67
Разом витрати	5811,6	2173,4	-3638,2	37,40
Фін.результат до оподаткування	538,7	126,8	-411,9	23,54
Податок на прибуток	97,0	22,8	-74,2	23,51
Чистий прибуток	441,7	104,0	-337,7	23,55

Проаналізувавши таблицю 2.1, можна побачити, що за рік прибуток зменшився 337,7 на тисячі гривень. Дохід від реалізації продукції також зменшився, але собівартість та витрати на виробництво також стали менші.

Тобто, можна сказати, що зменшення прибутку відбулося через зменшення кількості виробленої продукції. Загалом, діяльність «ТД «Меркурій»» залишилася досить продуктивною, а саме підприємство є рентабельним і приносить прибутки.

Для того, щоб дізнатися конкурентоздатність підприємства та побачити відповідність показників ПП «ТД «Меркурій»» тим показникам, що потребує ринок України, доречним буде порівняти показники досліджуваного підприємства з показниками аналогічного. Для порівняння Було взято підприємство ТОВ «Вік.Є» яке також знаходиться у м.Кропивницький та

здійснює продаж аналогічної продукції на місцевому та іноземному ринках. Це підприємство за своїми характеристиками є досить схожим до ПП «ТД «Меркурій»», отож ідеально підходить для порівняння.

Для порівняння з «ТД «Меркурій»» було узято наступну інформацію по ТОВ «Вік.Є» (табл.2.2):

Таблиця 2.2
Фінансові результати ТОВ «Вік.Є» на 2022 рік

Стаття	За аналогічний період попереднього року, тис.грн	За звітний період, тис.грн	Відхилення	
			+ / -	%
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції	9365,7	12605,3	+3239,6	134,59
Разом доходи	9365,7	12605,3	+3239,6	134,59
Собівартість продукції	7865,4	9637,7	1772,3	122,53
Інші операційні витрати	396,8	852,6	455,8	214,87
Інші витрати	919,2	1472	+552,8	160,14
Разом витрати	9181,4	11962,3	+2780,9	130,29
Фін.результат до оподаткування	184,3	643	458,7	348,89
Податок на прибуток	33,2	115,7	82,5	348,49
Чистий прибуток	151,1	527,3	376,2	348,97

Як можна побачити, фінансові результати ТОВ «Вік.Є» значно кращі за результати нашого досліджуваного підприємства. Так, наприклад, кінцевий чистий прибуток ПП «ТД «Меркурій»» нижчий за аналогічний показник порівнювального підприємства на 423,3 тис.грн. Крім того, на підприємстві «Вік.Є» фінансові за останній рік вирости по всім показникам, а на ПП «ТД «Меркурій»» більша частина зменшилась.

У табл.2.3 можна побачити дані про стан активів підприємства «ТД «Меркурій»» та їх динаміку.

Таблиця 2.3

Динаміка активів на підприємстві «ТД «Меркурій»» упродовж 2021-2022 рр.

Показник	2021, тис. грн	2022, тис. грн	Різниця, тис. грн	2022 у % до 2021
1	2	3	4	5
Капітал	8997,10	9101,10	104,00	101,16
Оборотні активи	7869,70	8906,20	1036,50	113,17
Необоротні активи	1602,30	600,70	-1001,60	37,49

Із табл.2.3 стає зрозумілим, що капітал впродовж останнього року збільшився на 104 тис.грн або на 1,16 %. У групі оборотних активів також було збільшення показника на 13,17 % або 1036,5 тис.грн у грошовому виразі. А от необоротні активи значно зменшилися, при чому головним чином через зменшення на підприємстві обсягу основних засобів. Тобто динаміка даних показників на підприємстві за останній рік є неоднозначною.

Для порівняння наведемо динаміку активів на ТОВ «Вік.Є» (табл.2.4):

Динаміка активів на ТОВ «Вік.Є» упродовж 2021-2022 рр.

Таблиця 2.4

Показник	2021, тис. грн	2022, тис. грн	Різниця, тис. грн	2022 у % до 2021
1	2	3	4	5
Капітал	4175,6	4702,3	526,7	112,61
Оборотні активи	1757,1	1764,2	7,1	100,40
Необоротні активи	5363,5	4263,5	-1100	79,49

Завдяки таблиці 2.4 видно приріст капіталу на 526,7 тис.грн та невеликий приріст оборотних активів, а от кількість необоротних на ТОВ «Вік.Є» зменшилась на 1100. Така ситуація прослідковується і на ЦП «ТД «Меркурій»», тільки приріст оборотних активів ні ньому значно більший.

Для детального дослідження підприємства «ТД «Меркурій»» було розроблено оцінку фінансово-майнового стану підприємства. Її наведено в дод.4. Згідно цієї оцінки, досліджуване підприємство має позитивні показники у межах орієнтовних нормальних показників. Але не зважаючи на це,

підприємству рекомендовано збільшити рентабельність, адже показники рентабельності є низькими. Детальний аналіз даних показників представлено нижче (табл.2.5):

Таблиця 2.5

**Аналіз показників фінансового стану ПП «ТД «Меркурій» за
2021-2022 рр.**

Показник	Аналіз
Коефіцієнт покриття	У підприємства є достатній обсяг ресурсів для того, щоб в повній мірі свої поточні зобов'язання
Коефіцієнт швидкої ліквідності	На підприємстві достатній обсяг ліквідних оборотних активів задля того, щоб вчасно провести розрахунки з дебіторами
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Підприємство здатне повністю здійснити розрахунки за зобов'язаннями.
Чистий оборотний капітал	Підприємство спроможне сплачувати свої зобов'язання та збільшувати обсяг своєї подальшої виконуваної діяльності
Коефіцієнт платоспроможності	Підприємство спроможне профінансувати 90% активів за рахунок власного капіталу
Коефіцієнт фінансування	ПП «ТД «Меркурій» лише на 4% залежить від залучених активів
Коефіцієнт забезпеченості	Підприємство повністю забезпечено власними оборотними активами
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Маневреність власного капіталу дуже висока і складає 90%
Коефіцієнт оборотності активів	На кожен гривню активів «ТД «Меркурій»» припадає 0,2 грн. реалізованої продукції. Крім цього, за останній рік даний показник зменшився на 0,4 грн, що є досить поганою тенденцією
Коефіцієнт рентабельності активів	На кожен гривню активів, що вклали, припадає 0,01 гривня чистого прибутку. Відслідковується тенденція до зменшення
Коефіцієнт рентабельності продукції	З 1 грн реалізованої продукції йде 1,8 грн на операційний прибуток.
Коефіцієнт рентабельності діяльності	На 1 грн чистого доходу припадає 0,05 грн прибутку. Даний показник теж зменшився, порівняно із минулим роком

Як можна побачити із таблиці 2.5, коефіцієнти рентабельності та оборотності активів, а також рентабельності діяльності є дуже низькими та взагалі мають тенденцію до зменшення. Даний результат є поганим і цю

ситуацію треба виправляти якнайшвидше. Не зважаючи на це, рентабельність продукції зростає і є досить високою.

Забезпеченість підприємства «ТД Меркурій» оборотними активами є достатньою. Підприємство може повністю сплатити свої поточні заборгованості, здійснювати необхідні розрахунки з дебіторами та продовжувати свою нормальну діяльність і навіть розширити її обсяги.

ПП «ТД «Меркурій»» веде облік згідно чинного законодавства безперервно та надає своєчасно фінансову звітність. Інформація, що подається підприємством висвітлена у повній мірі та є правдивою.

Досліджуване підприємство здійснює не тільки виробничу, а ще й торгову діяльність. Саме тому доречно сказати, що маркетинговий відділ, а також директор з маркетингу на досліджуваному підприємстві відсутні. Це не є протизаконним, але є невідповідністю до рекомендацій щодо ведення торгової діяльності. Дана ситуація відіграє негативну роль на роботі підприємства вцілому, адже обов'язки відділу з маркетингу повністю виконують інші люди. Таке додаткове навантаження на працівників знижує їх продуктивність та якість праці загалом, а також погіршує результат виконання основних посадових обов'язків.

Крім цього, оскільки функції маркетингового директора також виконують декілька осіб, то це може призвести до виникнення непорозумінь при прийнятті рішень такими особами.

Таким чином, ПП «ТД Меркурій» є підприємством, що виконує торгову діяльність, а також здійснює виробництво палива та різних продуктів харчування. Показники фінансового стану показують, що підприємство може продовжувати роботу в такому ж обсязі, а також, що воно може навіть розширити свою діяльність. Також було встановлено, що у порівнянні з підприємством «Вік.Є», що здійснює аналогічні види діяльності, досліджуване підприємство має нижчі показники. Тому, для збільшення своєї конкурентоздатності, підприємстві «ТД «Меркурій»» необхідно якнайшвидше покращити результати своєї діяльності.

2.2. Організація обліку основних засобів

Якісна організація бухгалтерського обліку є важливою умовою для роботи підприємства. На досліджуваному підприємстві облік основних засобів було організовано таким чином, щоб він задовольняв наступний ряд завдань:

- забезпечення контролю за наявністю та збереження основних засобів на підприємстві «ТД «Меркурій»»;

- забезпечення повного, правильного та своєчасного оформлення первинної документації та відображення в обліку господарських операцій, пов'язаних з ремонтом основних засобів, їх рухом, тощо;

- своєчасне та арифметично правильне нарахування суми амортизації, її висвітлення в обліку та звітності;

- проведення своєчасної та якісної інвентаризації майна підприємства та оформлення її результатів належним чином;

- виконання затверджених планів ремонту основних засобів, що знаходяться на балансі підприємства;

- контроль за ефективністю користування основними засобами.

Згідно Положення про облікову політику підприємства ПП «ТД «Меркурій»» використовує програмне забезпечення, що робить систему обліку автоматизованою. Дана програма дозволяє:

- формувати первинні документи та звітність;

- вести облік, здійснювати переоцінку, визначати суму зносу та виконувати інші необхідні розрахунки ;

- вести облік основних засобів та іншого по місцях зберігання у кількісному та грошовому виразах ;

- отримувати звітність кожен місяць по руху засобів на рахунках ;

- отримувати книгу «Журнал-Головна» та багато іншого.

Бухгалтерський облік на ПП «ТД «Меркурій»» здійснюється бухгалтерією, яка підпорядкована керівнику Ляхову В.Ю. Розподіл функцій бухгалтерської служби закріплений в Положенні про бухгалтерську службу.

Дане положення визначає порядок створення, обов'язки та правила роботи бухгалтерії.

Для забезпечення ведення обліку, ІПІ «ТД «Меркурій»» обрало введення до штату посади бухгалтера та сформувало бухгалтерську службу, на чолі якої знаходиться головний бухгалтер. ІПІ «ТД «Меркурій»» належить до малих підприємств, тому до складу бухгалтерського підрозділу належить дві людини, як вже було зазначено раніше. Такої кількості особового складу бухгалтерії цілком вистачає для задоволення потреб підприємства. Підпорядкування всередині облікового підрозділу на даному підприємстві є дуже простим : бухгалтер підпорядковується головному бухгалтеру, а той – керівнику.

Згідно з обліковою політикою ІПІ «ТД «Меркурій»», головний бухгалтер забезпечує затвердження Плану рахунків у керівника; висвітлення господарських операцій в обліку відповідно до такого плану; зберігання різної документації підприємства, їх оформлення та здачу в архів; формування фінансової звітності.

Система документування ІПІ «ТД «Меркурій»» складається з первинних та зведених документів, різноманітних облікових реєстрів. Підставою для бухгалтерського обліку конкретної окремої операції є первинний документ.

На ІПІ «ТД «Меркурій»» уся документація складається в електронному вигляді завдяки комп'ютерним програмам. Документація повинна мати у собі такі обов'язкові реквізити, як назва, дата складання, назва підприємства, назву підприємства; зміст операції та її одиницю виміру, посади, ПІБ та підписи відповідальних осіб.

Інформація із первинних документів систематизується на рахунках обліку в реєстрах синтетичного й аналітичного обліку шляхом їх подвійного запису. Операції з використанням іноземної валюти ведуться по кожній валюті окремо. Дані аналітичних рахунків мають бути однаковими із відповідним рахункам синтетичного обліку на кінець кожного місяця.

З метою якісного та своєчасного подання інформації в обліку, на ІПІ «ТД «Меркурій»» складено графік документообігу, який забезпечує впорядкованість

руху документів, розподіл відповідальних осіб, визначення строків по їх створенню, перевірці, обробці та здачі в архів.

Законодавством України встановлено типові форми, якими користується підприємство «ТД «Меркурій»» під час свого обліку основних засобів. (табл.2.6).

Встановлені форми документів забезпечують відображення усіх можливих операцій з основними засобами.

Таблиця 2.6

Первинні документи з обліку основних засобів

Назва документа	Шифр	Назва документа	Шифр
1	2	3	4
Акт приймання-передачі основних засобів	ОЗ-1	Опис інвентарних карток	ОЗ-7
Акт приймання-здачі відремонтованих об'єктів	ОЗ-2	Картка обліку руху основних засобів	ОЗ-8
Акт на списання	ОЗ-3	Інвентарний список основних засобів	ОЗ-9
Акт на списання автотранспорту	ОЗ-4	Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств)	ОЗ-14
Інвентарна картка обліку	ОЗ-6	Розрахунок амортизації по автотранспорту	ОЗ-16

Форма ОЗ-1 використовується коли певний об'єкт зараховується до складу основних засобів, вводиться в експлуатацію або переміщується всередині підприємства, а також при вибутті об'єкта з підприємства через його передачу іншому підприємству.

Наступну форму ПП «ТД Меркурій»» застосовує при надходженні засобу з ремонту, модернізації, тощо. На основі даної форми складаються декілька інших т.ф.: ОЗ-6, ОЗ-14, ОЗ-15, ОЗ-16.

Т.ф. ОЗ-3 та ОЗ-4 застосовуються задля відображення вибуття засобів при ліквідації. На їх основі виконують записи у формі ОЗ-9, вилучають ОЗ-6. Все це висвітлюють у записах форми ОЗ-7.

У т.ф. ОЗ-6 відображається інформація про наявність та рух всіх об'єктів основних засобів, а також дана форма застосовується для аналітичного обліку. Оскільки на ТП «ТД «Меркурій» є не тільки власні, а ще й орендовані засоби, то варто зазначити, що на ті основні засоби, які узяті підприємством в оренду, форма ОЗ-6 не складається. Для обліку таких об'єктів застосовують копію інвентарної картки орендодавця. Для обліку орендованих основних засобів, досліджуване підприємство використовує позабалансові рахунки.

Для реєстрації інвентарних карток використовують т.ф. ОЗ-7.

На основі т.ф. ОЗ-6, ОЗ-14 та ОЗ-16 підприємством формується форма ОЗ-8, що основним чином відображає здійснений є рух по основним засобам.

Для обліку кожного окремого об'єкта в місцях використання основних засобів використовується форма ОЗ-9, в якій показується повна назва об'єкта, номер його інвентарної картки та дата, балансова вартість, дата та причина переміщення.

Т.ф. ОЗ-14 та ОЗ-16 досліджуване підприємство застосовує для нарахування амортизації. Для заповнення даних форм береться інформація із т.ф. ОЗ-6 та ОЗ-2.

З первинних документів інформацію заносять до облікових реєстрів, в яких здійснюється синтетичний облік. Слід зазначити, що перелік використовуваних форм облікових реєстрів не є однаковим та залежить від форми ведення обліку на підприємстві. В свою чергу, на вибір таких форми ведення обліку вже впливають такі характеристики діяльності підприємства, як галузь економіки функціонування підприємства та особливості його діяльності.

Підприємством «ТД «Меркурій» було обрано журнально-ордерна форма, яка за свою основу бере принципи групування та нагромадження облікових реєстрів.

Суть даної форми полягає у накопиченні даних первинної документації безпосередньо у реєстрах синтетичного та аналітичного обліку. Під час процесу використання даної форми обліку ПП «ТД «Меркурій» застосовує Журнали-ордери, реєстри і допоміжні відомості. Останні використовуються тоді, коли у Журналах-ордерах відсутні потрібні аналітичні показники.

Допоміжні відомості, як і Журнали-ордери, формуються за кредитовою ознакою реєстрації операцій на синтетичних рахунках, тобто синтетичні інформаційні дані реєструють лише за кредитом рахунків у кореспонденції з рахунками, які дебетуються.

Обороти ж за дебетом відображаються у різних Журналах-ордерах. Дебетові обороти кожного окремого рахунку встановлюють вже після перенесення з усіх Журналів-ордерів підсумкових даних до Головної книги. Правильність складання Головної книги перевіряють шляхом порівняння кредитових оборотів з дебетовими.

Тобто, основними особливостями даної форми ведення обліку можна вважати:

- операції у Журналах-ордерах реєструються за кредитовою ознакою;
- систематичні та хронологічні записи ведуться одночасно;

– записи даних аналітичного та синтетичного обліку здійснюються одночасно.

У розрізі використання журнально-ордерної форми ведення обліку, на ПП «ТД «Меркурій»» для групування інформації основним чином використовують такі облікові реєстри, як Журнал-ордер 4, Відомість 4.1 та Годовна книга.

Журнал 4 використовується «ТД «Меркурій»» для відображення вибуття основних засобів через продаж, списання або безкоштовну передачу та для відображення сум уцінки. Дана інформація наводиться у графах 3,4 та 5 першого розділу Журнал-ордеру 4. Також, у графі 6 того ж розділу Журналу 4, відображається нарахована амортизація, а також суми збільшення амортизації в результаті дооцінки об'єкта чи зменшення їх корисності.

Аналітичний облік в цьому Журналі здійснюється по кожному окремому об'єкту та із розподілом на власні та орендовані основні засоби. Даний Журнал ведеться на основі первинних та зведених документів: Акт приймання-передачі, Акт списання, Розрахунки зносу, тощо.

У другому розділі Журналу 4 досліджуване підприємство висвітлює капітальні інвестиції, до яких відносяться введення в дію активів, їх вибуття, оцінка, інші необоротні активи та фінансові інвестиції. Даний розділ по обліку основних засобів ведеться за кредитом рахунка 15 «Капітальні інвестиції».

Відомість 4.1 передбачає у собі збір інформації по дебету рахунка 15 «Капітальні інвестиції». Вона здійснює аналітичний облік капітальних інвестицій. Стосовно основних засобів, сюди відноситься інформація з витрат на проведення поліщення основного засобу; витрат на його ремонт; будівельні та монтажні роботи; придбання обладнання, яке потребує монтажу; виготовлення основного засобу; добудови та інших дій, які призводять до збільшення фінансових вигід, очікуваних від експлуатації такого засобу. Облік будівництва здійснюється за фактичними витратами. Для визначення таких витрат використовується вкладний аркуш формату Відомості 4.1, де вказується назва об'єкта.

Журнал-ордер 4 та відомості до нього є підставою для формування Головної книги. На основі Головної книги складається фінансова звітність підприємства.

Журнали-ордери, Відомості та Головна книга в умовах сучасної комп'ютеризації на ПП «ТД «Меркурій»» наразі складаються інакше, ніж в умовах ручного ведення обліку. Тепер вони складаються автоматично у програмі для ведення обліку. Через це, бухгалтери досліджуваного підприємства працюють лише із первинними документами та кінцевою звітністю. Первинна документація самостійно формується працівниками або отримується від поставальників. Потім їх необхідно занести в електронну систему, після чого програмою автоматично формуються облікові реєстри та звітність.

Кінцевий етап обліку передбачає складання звітності. Її метою є надання інформації, на основі якої ґрунтуються подальші прийняття управлінських рішень, користувачам. Інформація про основні засоби відображається у Формі №1 «Баланс» ; у Формі № 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Відповідальність за вказані в документації дані несуть відповідальні особи, чий підпис стоїть в кінці документа. Згідно політики «ТД «Меркурій», у документах заборонені підчистки, помилки та виправлення, а весь зміст операцій має бути чітким та робити неможливим викривлення або подвійне трактування наданої інформації. Почерк та написання усіх чисел всередині документів мають бути чіткими та розбірливими. Документи у рукописному вигляді підприємство майже не складає, адже як вже було зазначено вище, воно використовує програму, завдяки якій складання документів є автоматизованим, а у разі необхідності наявності неелектронного документу, підприємство просто його роздруковує.

Необхідно зазначити, що основна частина питань щодо організації і методики обліку основних засобів на ПП «ТД «Меркурій» розкриті в Наказі про облікову політику (табл.2.7).

Таблиця 2.7

Елементи облікової політики ПП «ТД «Меркурій»»

Елемент	Зміст	Пункт наказу
Визнання	Дослідження об'єкта на відповідність п. 4 та п.6 НП(С)БО 7,а саме грошовий критерій, матеріальність, строки експлуатації, тощо.	П.6.1
Визначення	Визначення одиниці проводиться згідно найменування	П.6.2.2
Амортизація	Основний засіб є одиницею нарахування зносу. Підприємством обраний прямолінійний метод	П.6.4
Зменшення корисності	Встановлення граничних строків використання окремих об'єктів по групах. Визначення послідовності розрахунків, причин зменшення корисності та відображення даної ситуації в обліку.	П.6.7
Витрати, що підтримують робочий стан об'єкта	Такий вид витрат ведеться за кожним окремим об'єктом.	П.6.9.3

Крім того, підприємство «ТД «Меркурій»» висвітлює в обліку інформацію стосовно орендованих основних засобів. При цьому стає необхідним контроль за правильністю нарахування орендної плати та її правильне віднесення до розділу витрат, адже досліджуване підприємство є орендарем, а не орендодавцем.

При висвітленні операцій в бухгалтерській документації досліджуваного підприємства грошове вимірювання вартості є обов'язковою умовою. На «ТД «Меркурій»» використовується подвійний запис на рахунках. Даний процес реалізує подвійне відображення кожної конкретної господарської операції. В результаті цього, операції відображаються одночасно і за дебетом одного, і за кредитом різних рахунків. Виходячи з цього, загальна сума всіх записів по дебету має бути така ж, як і по кредиту. Завдяки цьому виконується контроль записів у балансі.

Для відображення основних засобів, підприємством «ТД «Меркурій»» мають задовольнятися певні вимоги. А саме, основний засіб має не потребувати монтажу і бути введеним в експлуатацію одразу після моменту його надходження. Якщо ж ці вимоги не виконуються, то такі активи ставлять на облік шляхом застосування рахунку п'ятнадцять «Капітальні інвестиції». Даний рахунок збирає усі витрати підприємства стосовно отримання, доставки та установки основного засобу.

Упродовж використання активу, його вартість може змінюватися. Проведені ремонти, модернізації, покращення та доналаштування - усе це покращує технологічні характеристики основного засобу та покращує результати його роботи.

У випадку експлуатації такого поліпшеного основного засобу, отримана фінансова вигода підприємства значно збільшиться, а отже цілком логічним є і переоцінка первісної вартості цього засобу. Під час використання підприємством основних засобів, воно проводило їх ремонт, поліпшення та інші дії, які покращують ці активи.

Упродовж усього періоду користування основним засобом, «ТД «Меркурій»» на нього нараховує амортизацію. Після нарахування зносу його необхідно списати із вартості засобу, таким чином у об'єкта основних засобів з'явиться нова залишкова вартість.

Нарахування амортизації підприємство розпочинає після введення в експлуатацію і закінчує після ліквідації. У випадку реконструкції, консервації, тощо, нарахування амортизації припиняється.

Таким чином, облік основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» здійснюється бухгалтерією завдяки комп'ютерним програмам. Бухгалтерія складається лише з двох осіб, але це повністю задовольняє потреби досліджуваного підприємства. Формування первинних документів є важливим першим етапом бухгалтерського обліку «ТД «Меркурій»». Документацію досліджуване підприємство складає їх згідно діючого законодавства та своєчасно, під час виконання господарської операції щодо надходження основних засобів, їх переміщення, вибуття тощо. А якщо оформлення документів одразу неможливе, то в такій ситуації вони складаються негайно після завершення операції.

2.3. Облік надходження та вибуття основних засобів

Основні засоби на ПП «ТД «Меркурій»» надходять в основному через придбання, але також можуть надходити через обмін або безоплатно. Джерело їх надходження впливає на вартість, яка буде застосовуватися при обліку. У нашому випадку, основні засоби придбаваються, тому застосовується первісна вартість. У її склад досліджуване підприємство враховує всі витрати на отримання, доставку, установку, гарантії та страхівку, оподаткування, тощо. На початок 2022 року первісна вартість усіх основних засобів «ТД «Меркурій»» становила 7865,4 тис.грн.

Підприємство «ТД «Меркурій»» має в своєму складі вагому частину основних засобів. Їх обсяг на 2022 рік становить 578,9 тис.грн. Це приблизно на 1 млн грн менше, ніж у 2021 році. Таке значне зменшення основних засобів ПП

«ТД «Меркурій»» основним чином відбулося через зменшення об'єктів, придатних до використання, адже підприємство існує давно і його строки користування його обладнанням підійшло до кінця. Крім того, сталося зменшення необхідності використання такої великої кількості основних засобів через зменшення виробництва.

У поточному році, досліджуване підприємство придбало шнек дозованої передачі задля покращення власного виробництва паливних пелетів, дану ситуацію відображено в табл. 2.8:

Таблиця 2.8

**Відображення бухгалтерського обліку з придбання шнеку
на ПП «ТД «Меркурій»»**

Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Первинні документи	Обліковий регістр
1	2	3	4	5	5
Перераховано аванс за шнек	371	311	58 000	Платіжне доручення, виписка банку	Головна книга, Журнал ордер 4 с.г.
ПДВ	641	644	9 667	Банківська виписка	Головна книга, Податкова накладна
Отримано шнек	152	631	48 333	Акт приймання-передачі	Головна книга, Журнал ордер 4 с.г.
Закрито розрахунки з ПДВ	644	631	9 667	Прибуткова накладна	Головна книга, Податкова накладна
Проведено взаємозалік	631	371	58 000	Прибуткова накладна	Головна книга
Відображено витрати на доставку шнеку	152	685	3 000	Рахунок на оплату послуг, ТТН	Головна книга, Відомість 4.1
Відображено витрати на доставку шнеку	152	685	3 000	Рахунок на оплату послуг, ТТН	Головна книга, Відомість 4.1
ПДВ	641	685	600	Рахунок на оплату послуг, ТТН	Податкова накладна
Перераховано гроші перевізнику	685	311	3 600	Банківська виписка, платіжне доручення	Головна книга, Журнал ордер 4 с.г.
Шнек введено в експлуатацію	104	152	51 333	Акт на введення в експлуатацію	Головна книга, Відомість 4.1

Ситуація, наведена у табл. 2.7 знайшла своє відображення у необхідному первинному документі (дод.5).

У розрізі питання обліку основних засобів доцільно згадати і процес вибуття основних засобів. На ПП «ТД «Меркурій»» дані активи вибувають через продаж або ліквідацію. У разі продажу основного засобу, досліджуване підприємство перш за все переводить його у групу необоротних активів, призначених для продажу, використовуючи рахунок 286 із відповідною назвою, а вже потім продає. Також варто зазначити, що у разі реалізації основного засобу підприємству необхідно скласти Акт приймання-передачі.

Бухгалтерські проводки, що використовуються ПП «ТД «Меркурій»» при продажі наведено нижче (табл.2.9) на прикладі продажу легкового автомобіля.

Таблиця 2.9

Відображення бухгалтерського обліку реалізації легкового автомобіля на ПП «ТД «Меркурій»»

Зміст госп.операції	Дт	Кт	Сума, грн	Первинний документ	Обліковий реєстр
1	2	3	4	5	6
Переведено авто до групи активів, утримуваних для продажу					
Списано знос	13	105	17 000	Акт внутрішнього переміщення з виведення з експлуатації	Журнал ордер 4 ,Головна книга
Списано залишкову вартість	286	105	12 800	Акт внутрішнього переміщення з виведення з експлуатації, Бухгалтерська довідка	Журнал ордер 4 ,Головна книга
Продано автомобіль	377	712	15 000	Видаткова накладна	Відомість В-6 ,Головна книга
Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	712	641	2 500	Видаткова накладна	Податкова накладна
Віднесено на фінансові результати дохід від продажу	712	791	12 500	Бухгалтерська довідка	Головна книга, Відомість В-4

Продовження табл.2.9

1	2	3	4	5	6
Списано балансову вартість авто	943	286	12 800	Акт на внутрішнє переміщення, Бухгалтерська довідка	Журнал ордер 4 Головна книга
Віднесено на фін. результати собівартість реалізації	791	943	12 500	Бухгалтерська довідка	Головна книга, Відомість В-4
Отримано оплату за проданий автомобіль	311	377	15 000	Банківська виписка	Головна книга, Відомість В-5

Як видно з табл.2.9, в обліку основних засобів важливу роль відіграє нарахування амортизації. «ТД «Меркурій»» згідно чинного законодавства здатне самостійно обрати метод нарахування амортизації. Усього існують такі методи обчислення амортизації, як прямолінійний, виробничий, кумулятивний, метод зменшення залишкової вартості, метод прискореного зменшення залишкової вартості. Досліджуваним підприємством було обрано прямолінійний метод нарахування зносу. На амортизацію безпосередньо впливає строк використання засобу.

Строк користування об'єкта безпосередньо впливає на обчислення амортизації, адже це обчислення на ньому і базується. Загалом, призначення амортизації полягає в об'єктивному відображенні витрат, що виникли у зв'язку експлуатації основних засобів. Завдяки амортизації, ці витрати списуються не одразу усією сумою, а розподіляються рівномірно, тому і кінцевий прибуток зменшується на правильну суму. В інакшому випадку, списання одразу усієї суми значно викривило б фінансові результати, а у звітності б відображався дуже великий збиток за період, в якому сталося вибуття основного засобу. Така ситуація є неприпустимою.

Також слід зазначити, що закон регулює нарахування амортизації шляхом встановлення мінімальних строків нарахування. Це зроблено задля запобігання ситуації, коли підприємства будуть вказувати занадто малі строки експлуатації і

таким чином зменшувати свої витрати. Цього ніяк не може допустити держава, адже в такому випадку її бюджет недоотримає значний обсяг виплат.

Таким чином, бухгалтерський облік на ПП «ТД «Меркурій»» відбувається завдяки комп'ютерній програмі 1С:Підприємство. Це та інші питання щодо обліку основних засобів відображені у Наказі про облік політику. Згідно нього, на досліджуваному підприємстві основні засоби обліковують за первісною вартістю, а знос нараховують завдяки використанню прямолінійного методу. На 2022 рік первісна вартість основних засобів ПП «ТД «Меркурій»» складає 7865,4 тисяч гривень, що є майже на 6% більше, порівняно з минулим роком. Сума нарахованої амортизації становить 7286,5 тисячі гривень. В результаті залишкова вартість складає 578,9 тисяч гривень, що менше на один мільярд гривень, ніж в минулому році.

2.4. Проведення інвентаризації основних засобів та відображення в бухгалтерському обліку

Інвентаризація має важливе значення для діяльності підприємства. Завдяки ній відбувається виявлення фактичної наявності, перевірка умов зберігання та використання основних засобів. Інвентаризація має ряд таких особливостей:

- обов'язково перевіряється наявність технічної документації на кожен об'єкт основних засобів;
- також при інвентаризації слід перевірити не лише власні засоби, але й ті, що було узято або передано в оренду;

Для встановлення фактичної наявності даних активів, на ПП «ТД «Меркурій»» звіряють дані бухгалтерського обліку із записами про рух, а також виконують огляд об'єктів інвентаризації в натуральному вигляді за місцями їх зберігання чи використання. Через це для можливості проведення інвентаризацій, важливим є оптимізація складу основних засобів.

На ПП «ТД «Меркурій»» Наказом №18 від 22 червня 2022 було затверджено інвентаризаційну перевірку. Для її проведення підприємством було сформовано комісію, яку склали:

1. Керівник «ТД «Меркурій»» Ляхов В.Ю.

2. Бухгалтер «ТД «Меркурій»» Сидоренко Н.С.

3. Технолог виробничої лінії «ТД «Меркурій»» Коваленко С.С.

Дана інвентаризація була проведена задля аналізу наявності та визначення стану основних засобів, що знаходяться на ПП «ТД «Меркурій»» .Крім цього, згідно Наказу №18 завдання інвентаризації «ТД «Меркурій»» полягало в порівнянні наявності засобів фактично із формальною наявністю, яка вказана по документах.

Дати проведення інвентаризації Законодавством не встановлюються, але рекомендованим є проведення перевірки раз на рік у кінці звітного періоду. ПП «ТД «Меркурій»» притримується даних рекомендацій.

На досліджуваному підприємстві, керівник Ляхов Віктор Юхимович несе повну відповідальність за організацію та виконання інвентаризаційної перевірки.

Саме Ляхов В.Ю. формує умови, потрібні для виконання перевірки, а також визначає її обсяги, об'єкти перевірки та строки виконання.

На ПП «ТД «Меркурій»» згідно Наказу про інвентаризаційну перевірку №18, були сформовані наступні завдання:

- виявлення надлишків, нестач або інших розбіжностей із даними обліку;
- перевірка повноти відображення об'єктів перевірки (в даному випадку – основних засобів);
- виявлення активів, які застаріли фізично або морально;
- перевірка того, чи всі обліковувані основні засоби перевищують вартісний критерій 20 тис.грн та на відповідність іншим умовам визнання або оцінки;
- викриття помилок у відображенні об'єктів в документації;
- виявлення невикористовуваних об'єктів;
- перевірка умов зберігання та експлуатації об'єктів;
- викриття інших помилок даних обліку на ПП «ТД «Меркурій»»

Після визначення ПП «ТД «Меркурій»» складу комісії з інвентаризації, її термінів та масштабу, комісія розпочала виконання своєї безпосередньої роботи. Комісія на «ТД «Меркурій»» перевірила наявність (табл.2.10) та справність устаткування.

Таблиця 2.10

Перевірка наявності основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»»

№ рахунку в Головній книзі	Залишок по Головній книзі	Залишок по журналу ордеру	Фактичний залишок	Відхилення	Виявлено
1	2	3	4	5	6
103	25 612,1	25 612,1	25 612,1	0	-
104	480 410	480 410	471 410	-9 000	Недостача ноутбука Lenovo
105	61 409,2	61 409,2	61 409,2	0	-
106	4 712	4 712	13 712	+9000	Надлишок сейфу для зберігання коштів
109	6 802,3	6 802,3	6 802,3	0	-
10	578 945,6	578 945,6	578 945,6	0	-

Як видно з табл.2.10, загальна сума залишку по рахунку 10 залишається також, але під час перевірки було виявлено розбіжності фактичних даних із обліковими у середині субрахунків на однакову суму 9 тисяч гривень. Саме через таке співпадіння суми бухгалтерською було пропущено дані розбіжності.

Виявлені розбіжності необхідно відобразити в обліку. Облік нестачі у разі існування винної у ній особи, до моменту встановлення винного та сплати ним суми нестачі виконується на ПП «Меркурій»» за допомогою використання позабалансового субрахунку 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей». Вже після того, як встановлять винного у нестачі, цю суму ПП «ТД «Меркурій»» зараховує до дебіторської заборгованості, а після отримання коштів – ще й до складу доходів. Кореспонденція рахунків даної ситуації наведена у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Відображення нестачі основного засобу в бухгалтерському обліку ПП «ТД «Меркурій»»

Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Первинний документ	Обліковий регістр
1	2	3	4	5	6
Списано суму нарахованого зносу ноутбука	131	104	12 000	Акт на списання основного засобу, Інвентаризаційний опис, Порівняльна відомість	Журнал 4, Головна книга
Списано залишкову вартість ноутбуку	976	104	9 000	Акт на списання основного засобу, Інвентаризаційний опис, Порівняльна відомість	Журнал 4, Головна книга
Відображено суму збитків	072		9 000	Бухгалтерська довідка	Головна книга
Списано суму збитків		072	9 000	Бухгалтерська довідка	Головна книга

Надлишок же ж на підприємстві обліковується за кредитом рахунка 719 «Інші доходи від операційної діяльності» (табл.2.12).

Таблиця 2.12

Відображення надлишку основного засобу в бухгалтерському обліку

ПП «ТД «Меркурій»»

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Первинний документ	Обліковий регістр
1	2	3	4	5	6	7
1	Оприбутковано сейф, виявлений під час інвентаризації	106	746	9 000	Інвентаризаційний опис, Акт приймання-передачі	Журнал 4, Головна книга
2	Нараховано амортизацію	92	131	2 250	Відомість нарахування амортизації	Журнал 4, Головна книга
3	Доходи віднесено на фінансовий результат	746	793	9 000	Бухгалтерська довідка	Головна книга
4	Витрати віднесено на фінансовий результат	791	92	2 250	Бухгалтерська довідка	Головна книга

Під час перевірки, згідно затвердженого Наказу №18, комісія з виконання обстежила наявність основних засобів та їх технологічний стан. Також комісією було перевірено, чи усі об'єкти підпадають під поняття основних засобів по критеріям визнання. Особливу увагу було звернено на вартісний критерій. За результатами перевірки, помилок не виявлено.

За результатами перевірки технічного стану обладнання, ПП «ТД «Меркурій» прийняло рішення списати шнековий прес для олії, оскільки засіб не працює і ремонт є не вигідним. Підприємство визначило, що деякі елементи даного обладнання є придатними для подальшого використання, а тому вирішило його розібрати на запасні частини. Їх обсяг оцінюється в суму 13 тисяч гривень. Дана ситуація відображена в дод.б.

По завершенню інвентаризації, комісія складає інвентаризаційні описи. Дані документи потім відправляються до бухгалтерії. Вона звіряє дані такого документа зі своїми даними. Оскільки, після проведеної інвентаризації, на ПП «ТД «Меркурій» було виявлено розбіжності даних, то бухгалтерія була зобов'язана скласти ще Звіральну відомість по тим активам, в групі яких дані відрізнялися.

На основі цієї відомості, комісія з інвентаризації формує протокол., який затверджують у керівника ПП «ТД «Меркурій»», а дані з цього протоколу відображають в обліку та звітності.

Документи з інвентаризації, досліджуване підприємство складає в двох примірниках, зазвичай в електронному виді, але рукописний не є забороненим. Кількість об'єктів в інвентаризаційному описі пишеться в натуральному вигляді із зазначенням суми у разі невідповідності.

Записи в інвентаризаційних документах ПП «ТД «Меркурій»» веде по ідентифікаційним інвентарним номерам, щоб можна було перевірити наявність та стан кожного об'єкта.

Кожен учасник комісії має обов'язково підписати усі документи з проведеної перевірки. У разі відсутності потрібних підписів, інформація в документації вважається недійсною.

Крім цього, комісія має складати документацію без виправлень, адже такі дії ПП «ТД «Меркурій» не схвалює. У разі необхідності виправлення, помилкова інформація закреслюється, а над нею мають написати правильну. Такі дії необхідно зробити однаково в усіх наявних примірниках документів.

Виправлення мають затвердити підписами уся комісія з перевірки та матеріально-відповідальні особи «ТД «Меркурій»».

Отже, на ПП «ТД «Меркурій»» раз на рік обов'язково проводиться інвентаризація. Під час проведення останньою, комісія виявила розбіжності фактичної наявності із даними обліку. Були виявлені як надлишки, так і нестача.

Після завершення інвентаризації, «ТД «Меркурій»» вирішило списати шнековий прес для олії через його технічну несправність. Його було розібрано та в результаті оприбутковано запчастини на суму 13 тис. грн.

2.5. Прийняття управлінських рішень щодо забезпечення основними засобами

Упродовж своєї діяльності, ПП «ТД «Меркурій»» мусить приймати різноманітні управлінські рішення. Їх прийняття є дуже важливим фактором для подальшого ведення діяльності підприємства з найбільшою ефективністю та з найкращими можливими результатами. Загалом, існують такі основні типи управлінських рішень: концептуальні, техніко-технологічні та ті, що виникли через дію людських факторів.

Управлінські рішення на ПП «ТД «Меркурій»» допомогли:

- встановити функції, права та обов'язки окремих конкретних працівників;
- сформулювати заходи мотивації та покарання співробітників;
- правильно розподілити наявні ресурси підприємства;
- оцінити якість виробленої та реалізованої продукції;
- прийняти рішення стосовно майбутніх обсягів виробництва, тощо.

Прийняті управлінські рішення мають бути обґрунтованими, доцільними, чіткими, правомірними та повністю оформленими. Якісні управлінські рішення повинні містити у собі повністю розкриті інформації щодо необхідних

виконання ресурсів, способи та строки виконання, конкретних відповідальних осіб за кожен окремий пункт виконання, форми контролю загального результату та його проміжних етапів, порядок взаємодії між виконавцями, порядок можливого документування.

На ПП «ТД «Меркурій»» стосовно забезпеченості основних засобів управлінські рішення приймаються на основі проведених аналізів із відповідними показниками. Зазвичай такі рішення є індивідуальними та приймаються керівником підприємства, але потребу в таких рішеннях керівнику можуть виразити керівники інших підрозділів- наприклад технолог виробництва або головний бухгалтер. Такі рішення відносять до оперативних рішень внутрішнього спрямування. Тобто їх намагаються виконати якнайшвидше і дії охоплюють лише зміни усередині підприємства. За змістом такі рішення належать до технічних, адже дії виконуються всередині технічного обладнання підприємства, виробничих ліній, тощо.

Через відсутність спеціального відділу аналітики та керівника цього відділа на ПП «ТД «Меркурій»», головна роль у прийнятті та розробці управлінських рішень припадає на керівника Ляхова В.Ю. Його роль полягає у визначенні потреби прийняття рішень, висуванні задачі та її конкретизації (сюди можна віднести такі питання: в чому існує проблема? що конкретно треба вирішити? які результати хочеться отримати в кінці?), визначенні необхідних розрахунків та показників, розподілі обов'язків з дослідження системи показників між персоналом, затвердження відповідальних осіб за кожен етап дослідження на окремих ділянках ПП «ТД «Меркурій»», ухвалення доцільних рішень та пошук оптимальних альтернатив, затвердження конкретних подальших дій для вирішення початкової задачі, визначення відповідальних осіб, визначення строків виконання та майбутній контроль за виконанням.

Крім того, керівник має оцінювати ризики, пов'язані із застосуванням тих чи інших управлінських рішень, масштаб таких ризиків та їх вплив на діяльність підприємства та його фінансові результати.

Метою прийняття управлінських рішень із забезпеченості ПП «ТД «Меркурій»» основними засобами є пошук методів, форм та інструментів прийняття рішень, що посприяли б отриманню максимально позитивного результату виробничої діяльності підприємства при використанні оптимальної кількості основних засобів.

Визначення етапів розробки та прийняття рішень є надважливими, адже кожна дія має бути логічною, зрозумілою та послідовною. Першим етапом необхідно визначити яке питання буде досліджуватися та який кінцевий результат ПП «ТД «Меркурій»» хоче отримати від цих новоприйнятих рішень.

Наприклад, досліджуване підприємство потребує визначення чи є достатньою кількістю наявних основних засобів для поточного обсягу діяльності. А метою є визначення необхідного обсягу основних засобів для максимального покращення діяльності підприємства при мінімальних втратах.

Потім визначаються методи аналізу та проводиться сам аналіз показників. Така розробка плану розрахунків та вибір моделі рішень є основою для визначення змісту необхідної інформації. На даному етапі також вирішується які показники є надзвичайно важливими, а які – не досить суттєвими. Також на цьому етапі визначається результати яких показників можуть потерпати від

впливу різних факторів та бути не достатньо достовірними. А отже суттєвість таких показників необхідно знизити.

Для аналізу основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» було досліджено такі показники, як фондоозброєність, фондовіддача, коефіцієнти зносу, коефіцієнти рентабельності, оновлення, механоозброєності, різні показники виробничих потужностей, тощо. Отримані результати по показникам забезпечили прийняття альтернативних рішень.

Розрахунок цих показників дав змогу ;

- 1) оцінити рівень забезпеченості ПП «ТД «Меркурій»» основними засобами за їх окремими групами та видами та встановити, що основних засобів групи будівлі та споруди є недостатньо, група обладнання за

останній рік значно зменшилась, що знизило механоозброєність підприємства на 0,04;

2) дослідити зміни у складі та структурі основних засобів та визначити їх технічний стан;

3) знайти джерела збільшення ефективності експлуатації шляхом оптимізації розподілу об'єктів;

4) дослідити інтенсивність експлуатації виробничого обладнання, відсотки та динаміку їх зношення, ступінь завантаження;

5) оцінити вплив експлуатації поточних виробничих потужностей на кінцеві результати діяльності;

Згідно аналізу даних розрахунків на ПП «ТД «Меркурій»» було прийнято рішення оновити зношені основні засоби задля запобігання негативного результату використання даних об'єктів, а також збільшити кількість виробничого обладнання.

Крім того, на покращення результатів розрахунків вищезазначених показників впливає продуктивність праці. Тому, керівником ПП «ТД «Меркурій»» було вирішено запровадити систему мотивацію у вигляді грошової виплати працівнику, який має найбільший обсяг виробленої продукції за місяць.

Дана грошова виплата додається до основної заробітної плати такого працівника і виплачується разом з нею. При визначенні того, кому надати таку грошову винагороду, оцінюються не лише обсяги виробленої продукції, а й її якість.

Тобто при збільшенні обсягів продукції, її якість має залишатися на одному рівні або навіть покращуватись.

Також, до управлінських рішень можна віднести той факт, що після проведеної інвентаризації було прийнято рішення розібрати шнековий прес на запасні частини. Це дозволить зекономити на майбутніх придбанні різних потрібних запчастин для ремонту.

Через відсутність на ПП «ТД «Меркурій»» резервного фонду, було прийнято рішення створити такий фонд у розмірі 25% від чистого прибутку.

тобто 26 тис. грн. Створення та використання резервного фонду відображається завдяки такій бухгалтерській кореспонденції (табл. 2.13):

Таблиця 2.13

Відображення в бухгалтерському обліку створення та розподілу резервного фонду

Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	2	3	4
Нараховано за рахунок прибутку резервний капітал	443	43	26 000
Використано резервний капітал на покриття збитків	43	442	3 000

Для підвищення відповідальності виконання прийнятих рішень, а також для контролю за виконанням, прийняті рішення обов'язково мають бути задокументовані. Такі документи мають висвітлювати необхідні дії та мету виконання цих дій, встановлювати строки виконання та відповідальних осіб.

Формування ефективної системи управління основними засобами на ПП «ТД «Меркурій»» передбачає:

- забезпечення повного та вчасного відображення операцій з формування, експлуатації та ремонтів основних засобів в обліку;
- формування системи показників для визначення стану, достатності та ефективності використання;
- розробку механізму узагальнення бухгалтерської інформації, необхідної для прийняття рішень з якісного управління основними засобами;
- розробку та тестування заходів, націлених на збільшення рівня ефективності експлуатації.

Таким чином, формування механізму інформаційного забезпечення управління дозволяє керівництву ПП «ТД «Меркурій»» вчасно та в повній мірі отримувати потрібну інформацію для прийняття дієвих рішень з управління основними засобами. За допомогою таких рішень на ПП «ТД «Меркурій»» забезпечується достатній рівень отриманого прибутку, рентабельність та конкурентоздатність підприємства на ринку.

Висновки до розділу 2

«ТД «Меркурій» є приватним підприємством, що здійснює виробництво та торгівлю наливних пелетів та гранул, а також олії та борошна. Капітал досліджуваного підприємства впродовж останнього року збільшився на 104 тис.грн або на 1,16 %. У групі оборотних активів також було збільшення показника на 13,17% або 1036,5 тис.грн у грошовому виразі. А от необоротні активи значно зменшилися, при чому головним чином через зменшення на підприємстві обсягу основних засобів.

Облік основних засобів на ПП «ТД «Меркурій» здійснюється завдяки бухгалтерській службі підприємства. Вона складається з двох осіб: головного бухгалтера Сидоренко Н.С. та бухгалтера.

На досліджуваному підприємстві було обрано Журнально-ордерну форму ведення обліку. Для оформлення господарських операції з основних засобів використовуються типові форми первинних документів. Облік та документування здійснюються за допомогою комп'ютерних програм.

Обсяг основних засобів на балансі підприємства складає 578,9 тисяч гривень, що менше на один мільярд гривень, ніж в минулому році. На ПП «ТД «Меркурій» згідно Наказу № 18 було проведено інвентаризацію, в ході якої встановили нестачу ноутбуку та виявили неоприбуткований сейф. Помилки були виправлені. Також після огляду шнекового пресу для олії було вирішено, що його технічний стан є незадовільним і його необхідно списати та розібрати на запасні частини.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

3.1. Аналіз наявності та стану основних засобів

В сучасному світі технічний потенціал підприємства визначається наявністю, станом та прогресивністю основних засобів. Відповідно, зараз виникає потреба в аналізі основних засобів та забезпеченості ними виробництва. Крім цього, важливим є дослідження впливу основних засобів та змін серед них на обсяги виробленої продукції, собівартість виробництва та на кінцевий результат діяльності підприємства загалом.

В процесі проведення такого аналізу було виконано:

- оцінка забезпеченості ПП «ТД «Меркурій» основними засобами відповідно до технічних потреб виробництва;

- дослідження технічного та морального стан зношеності засобів;

- визначення рівня використання об'єктів та факторів, що на цей рівень впливають;

З цього випливає необхідність проведення на ПП «ТД «Меркурій» наступних видів аналізу:

1. Аналіз структури основних засобів;

2. Аналіз наявності та стану;

3. Інтенсивності оновлення ;

4. Аналіз експлуатації виробничих потужностей ;

5. Визначення рентабельності ;

6. Пошук резервів збільшення обсягів виробництва завдяки ефективнішому використанню обладнання, тощо.

На обсяги, структуру та зміни групи основних засобів мають вплив такі чинники, як галузь виробництва, його характер, технологія та особливості технологія, методи та форма організації виробництва.

На ПП «ТД «Меркурій»» згідно Балансу, основних засобів знаходиться на суму 578,9 тис. грн на 2022 рік. З них 480,4 тис. грн припадає на обладнання та різні машини, 61,4 тис. грн - на транспорт (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Аналіз структури та технічного стану основних засобів

Склад основних засобів	2021 рік		2022 рік		Зміни	
	тис.грн	Питома вага	тис.грн	Питома вага	+/- тис.грн	%
1	2	3	4	5	6	7
Будівлі та споруди	4,8	0,30	25,6	4,42	+20,8	4,12
Обладнання	1390,3	88,02	419,7	72,50	-970,6	-15,52
Транспорт	44,5	2,82	61,4	10,61	+16,9	7,79
Передавальні пристрої	128,3	8,12	60,7	10,49	-67,6	2,36
Інвентар, інструменти, тощо	11,7	0,74	11,5	1,99	-0,2	1,25
Всього	1579,6	100	578,9	100	-1000,7	-

Виходячи з даних таблиці, можна спостерігати незначне поліпшення структури основних засобів, але лише по деяких групах. Наприклад, група обладнання навпаки зменшилась за рік на 970,6 тис.грн або на 15,5%. Для збільшення виробничих потужностей надважливим є збільшити обсяг основних засобів саме цієї групи, адже завдяки ній безпосередньо і здійснюється виробництво продукції на ПП «ТД «Меркурій»».

Крім обладнання, зменшились обсяги передавальних пристроїв з 128,3 тис.грн до 60,7 тис.грн., але питома вага даної групи за рік збільшилась на 2,36%.

Збільшення обсягів відбулося по групам будівель (+20,8 тис.грн) та транспорту (+16,9 тис.грн).

Група обладнання та транспорт входять до складу активної частини, тому очевидно, що загальний обсяг активної частини основних засобів значно зменшилась. Але, не зважаючи на це, активна частина всеодно на багато переважає над пасивною. Розподіл основних засобів на активну та пасивну частину наведено нижче (табл. 3.2)

Таблиця 3.2

Аналіз обсягів активної та пасивної частини основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» станом на 2022 рік

Показник	2021 рік		2022 рік		Відхилення +/-	
	Сума, тис.грн	Питома вага,%	Сума, тис.грн	Питома вага,%	Суми	Питоми ваги
1	2	3	4	5	6	7
Основні засоби всього	1579,6	100	578,9	100	-1000,7	-
З них:						
Активна частина	1563,1	98,96	541,8	93,59	-1021,3	-5,36
Пасивна	16,5	1,04	37,1	6,41	20,6	+5,36

При загальному зменшенні обсягу основних засобів на 1000,7 тис. грн., їх активна частина зменшилась на 1021,3 тис.грн або 5,36%, пасивна ж частина збільшилась на 20,6 тис.грн або ті ж самі 5,36%.

Активна частина складає більшу частину усіх основних засобів. В минулому році вона становила 98,96% від загального, а в 2022 році вже 93,6%. Тобто за рік питома вага активних основних засобів у відсотках зменшилась.

У наступному детальному аналізі слід звернути увагу на те, які саме види активних основних засобів наявні на підприємстві, їх технічний рівень, відповідність кращим конкурентам-зразкам. А також, на скільки виконаний очікуваний план технічного забезпечення підприємства та на скільки введення нового обладнання підвищить рівень механізації виробництва та технологічний прогрес.

Упродовж використання основних засобів, на них впливає безліч чинників, які зношують засіб фізично або морально. На ПП «ТД «Меркурій»» деяке обладнання вже підійшло до кінця своїх строків корисного використання, але ще може використовуватись у подальшому виробництві. Тобто, фізично воно ще не зношене повністю і здатне продовжити свою нормальну роботу.

Із моральним зносом все складніше. Не існує конкретного показника, розрахувавши який стало б зрозуміло, що певний основний засіб вже морально застарілий. Для прийняття таких рішень необхідно зважати на світові провідні технології, на новинки в групі обладнання та на загальні результати виробництва.

Фізичний та моральний знос вимагає доведення даних активів до останніх досягнень у техніці шляхом здійснення руху основних засобів на підприємстві. Завдяки руху відбувається списання зношених та застарілих засобів, їх оновлення та надходження нових.

Для оцінки руху основних засобів зазвичай використовують коефіцієнт оновлення і коефіцієнт вибуття. Крім того, можна визначити коефіцієнти ліквідності основних засобів, приросту їх вартості та інтенсивності заміни, тощо (табл.3.3).

Таблиця 3.3

**Розрахунок показників руху основних засобів на ПП «ТД
«Меркурій» за 2021-2022 рр.**

№	Показник	2021 рік	2022 рік	Відхилення +/-
1	2	3	4	5
1	. Основні засоби на початок періоду	1484,6	1579,6	95
2	Введено в експлуатацію	113,2	545,6	432,4
3	Виведено з експлуатації	18,2	116	97,8
4	Основні засоби на кінець	1579,6	578,9	-1000,7
5	Коефіцієнт оновлення	0,07	0,34	0,27
6	Коефіцієнт вибуття	0,01	0,07	0,06
7	Коефіцієнт приросту	0,06	0,27	0,21
8	Коефіцієнт компенсації вибуття	0,16	0,21	0,05

Як видно з табл.3.3, у поточному році оновлення основних засобів було майже 100%, а у минулому менше на 87% і даний коефіцієнт становив 0,07. Це означає, що ПП «ТД «Меркурій» в 2022 році оновило велику кількість основних засобів. Більшою мірою це сталося через фізичний знос великої кількості виробничого обладнання.

Вибуття основних засобів складає лише 7% та по суті було досить незначним. Це саме стосується компенсації вибуття, даний коефіцієнт становить лише 21% у поточному році, що є на 5% більше, ніж у 2021 році.

На ПП «ТД «Меркурій»» у 2022 році дуже позитивним є момент саме оновлення основних засобів, адже його невиконання означало б повний знос усього обладнання в найближчому майбутньому. Така ситуація могла б сприяти виникненню дуже великих проблем з виробничого функціонування ПП «ТД «Меркурій»» та зменшило шанси на конкурентоздатність та виживання даного виробництва в умовах ринку майже до нуля.

Саме тому на підприємстві варто звертати увагу на потребу оновлення основних засобів, особливо тих, які складають активну частину. Для проведення більш якісного та детального аналізу, згідно потреб підприємства, розрахунки таких показників можна здійснювати як у цілому, так і за різними окремими групами основних засобів.

Таким чином, результати проведеного аналізу наявності та стану основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» формують інформаційну базу перевірки виконання плану застосування нового технологічного обладнання, модернізації вже існуючих технічних засобів, проведення ремонтів основних засобів, тощо.

Завдяки такому аналізу було виявлено, що коефіцієнт оновлення даних активів становить 94%, що є позитивним аспектом для подальшої діяльності ПП «ТД «Меркурій»». Коефіцієнт компенсації вибуття є досить малим та складає 21% у 2022 році, що є звісно позитивним результатом, але його рекомендовано збільшити.

3.2. Аналіз забезпеченості основними засобами та ефективності їх використання

Забезпечення підприємства основними засобами у повному обсязі згідно його потреб є важливим фактором збільшення ефективності виробництва.

Аналіз забезпеченості ПП «ТД «Меркурій»» основними засобами проводився за допомогою розрахунків певних показників (табл.3.4):

Таблиця 3.4

Аналіз забезпеченості ПП «ТД «Меркурій» основними засобами

Показники	2021 р.	2022 р.	Відхилення +/-
1	2	3	4
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,8	0,9	+0,1
Коефіцієнт придатності	0,2	0,07	-0,13
Фондовіддача	3,6	3,8	+0,2
Фондомісткість	0,2	0,3	+0,1
Фондоозброєність	121,5	44,5	-77
Механоозброєність виробництва	0,26	0,22	-0,04
Коефіцієнт оборотності активів	0,61	0,23	-0,38
Коефіцієнт рентабельності активів	0,04	0,01	-0,03

Показники із табл.3.4 стосовно технічного стану ПП «ТД «Меркурій» показують, що зношеність основних засобів за рік виросла на 0,1. Таким чином, в минулому році даний коефіцієнт склав 0,8, а в 2022 – вже 0,9. Це сталося через зменшення залишкової вартості основних засобів у 2022 році. Коефіцієнт придатності є оберненим до коефіцієнту зносу, отже якщо коефіцієнт зносу збільшився на 0,1, то придатності – зменшився на ті ж 0,1.

Зношеність основних засобів у 2022 році склала аж 90 %. Це означає, що основні засоби амортизовані вже майже повністю. Значення даного показника є поганим. Підприємству необхідно оновити зношені основні засоби задля запобігання негативного результату використання даних об'єктів.

Коефіцієнти із таблиці 3.4 визначаються на базі моментних показників, тобто їх розраховують на певний конкретний період. Через це їх необхідно розраховувати заданий рік, порівнюючи із попереднім, адже тільки так можна відслідкувати їх динаміку і робити якісь висновки.

Варто зазначити, що такі показники, як коефіцієнти зносу та придатності не завжди можуть нести достовірну інформацію, адже:

1. На суму зносу більшою мірою впливає використовуваний метод нарахування.

2. Знос нараховується на суму повного відновлення у разі консервації. В такому випадку фактично дані об'єкти не зношуються, але знос збільшується.

3. Вартісна оцінка об'єкта може відрізнятись від тієї оцінки, яку отримали завдяки коефіцієнту придатності.

На ці нюанси треба звертати особливу увагу і не вважати максимально точними результати щодо технічного стану основних засобів, які були отримані на базі цих коефіцієнтів.

Фондовіддача є основним узагальнюючим показником експлуатації основних засобів. Також необхідно розраховувати показник фондомісткості.

Показник фондомісткості є зручним для дослідження ефективності використання активів через те, що його можна розрахувати за окремими цехами і видами обладнання. Це дозволяє визначити вплив використання обладнання на кожній групі такого обладнання або по кожній виробничій ділянці.

Звісно більш точним для аналізу використання виробничих засобів є показник фондовіддачі, який розраховується на основі обсягу продукції саме у натуральному вираженні, але на ПП «ТД «Меркурій»» даний показник зведений і його було розраховано на основі вартісного вираження обсягу продукції.

У 2022 році, згідно табл. 3.4, фондовіддача на ПП «ТД «Меркурій»» дорівнює 3,8, а фондомісткість складає 0,3. Дані показники також необхідно досліджувати в динаміці, тому доречним буде проаналізувати і показники минулого року-в ньому фондовіддача склала 3,6, а фондомісткість 0,2. Отже, прослідковується незначна позитивна динаміка даних показників. Порівняно з 2021 роком, у поточному фондовіддача збільшилась на 0,2, а фондомісткість – на 0,1. Це є хоч і незначним результатом, але все ж таки позитивним.

Фондоозброєність також є важливим показником забезпеченості ПП «ТД «Меркурій»» основними засобами. Вона показує, скільки основних засобів припадає на одного працівника виробництва. По даному показнику на ПП «ТД

«Меркурій» існує тенденція до зменшення. У поточному році даний показник менший за попередній і становить 44,5, в порівнянні з минулими 121,5.

Після розрахунків та аналізу попередніх показників загалом, слід дослідити показники експлуатації виробничих потужностей (табл.3.5).

Таблиця 3.5

Аналіз використання виробничих потужностей ПП «ТД «Меркурій»»

Показники	Обстеження
1	2
Кількість встановленого обладнання, од.	83
Фактично працювало, од.	78
Відпрацьовано верстато-днів всього	328
в т.ч.:	
перша зміна	172
друга зміна	156
Коефіцієнт змінності	3,95
Тривалість зміни, год.	8
Фонд часу відпрацьованих змін, год.	2 624
Фактично відпрацьовано год.	2 498
% використання фонду часу	95,2
Простій внутрішньозмінний	126
% простою	4,8

З таблиці можна побачити, що не працювало 5 одиниць техніки, тобто рівень екстенсивності використання обладнання на ПП «ТД «Меркурій»» на день перевірки становив -5.

На «ТД «Меркурій»» двозмінний графік роботи виробничого обладнання.

Коефіцієнт змінності склав 3,95. перша зміна складає 172 верстато-днів, а друга лише 156, тобто друга зміна є не достатньо навантаженою. Простої обладнання становлять 4,8 % режимного фонду часу роботи обладнання. За рахунок цих простої усередині зміни, фонд часу роботи обладнання використано на 95,2%, що загалом є досить хорошим результатом використання виробничих засобів ПП «ТД «Меркурій»».

Якби на досліджуваному підприємстві обладнання використовували у більш повній мірі, або якби навантаженість другої зміни була б такою, як і перша, це збільшило б коефіцієнт змінності і кінцеві обсяги виробництва (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Результати використання виробничих потужностей ПП «ТД «Меркурій» при збільшенні навантаженості другої зміни

Показники	Обстеження
1	2
Відпрацьовано верстато-днів всього	344
в т.ч.:	
перша зміна	172
друга зміна	172
Коефіцієнт змінності	4,1
Обсяги випуску продукції до збільшення навантаженості, т	2 030
Можливий % збільшення обсягу продукції	38
Обсяг випуску продукції після збільшення навантаженості, т	2 107,1

Згідно табл.3.6, збільшення навантаження другої зміни до рівня навантаження першої збільшить коефіцієнт змінності обладнання на 0,15. Це вплине на кількість виробленої продукції та збільшить її обсяги на 77,1 тону, що в свою чергу звісно підвищить чистий дохід від продажу. Отже, при навіть незначному збільшенні коефіцієнта змінності обладнання на 0,15% , ПП «ТД «Меркурій» було б здатне додатково забезпечити виробництво продукції на 77,1 тону.

Таким чином, після проведеного аналізу стає зрозумілим, що ПП «ТД «Меркурій» має досить низькі показники забезпеченості основними засобами. Зношеність основних засобів є великою і становить 90%. Коефіцієнт рентабельності активів показує, що на 1 гривню активів прибутку припадає всього лише 0,01 гривня. Даний результат є негативним та свідчить про неефективне використання наявних виробничих засобів. Коефіцієнт оборотності складає 0,23 та свідчить про низьку оборотність активів.

Динаміка даних показників в основному негативна. Збільшення у поточному році, порівняно з минулим прослідковується у показників фондівдачі (+0,2), фондомісткості (+0,1) та коефіцієнту зносу (+0,1). Але якщо у перших двох збільшення є хорошим результатом, то збільшення коефіцієнту

зносу є негативним явищем, оскільки свідчить про збільшення проценту зношеності виробничих засобів.

3.3. Шляхи покращення обліку та ефективності використання основних засобів

Після проведеного аналізу показників стану та ефективності експлуатації основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» стає зрозуміло, що підприємство має підвищити ефективність використання даних активів, а також, що його забезпеченість виробничими засобами є низька.

Оскільки неефективне використання основних засобів в кінці-кінців негативно впливає на результати діяльності «ТД «Меркурій»» загалом, то необхідно якнайшвидше розробити та виконати шляхи покращення обліку та шляхи підвищення ефективності експлуатації основних засобів.

Для покращення ефективності користування основними засобами спочатку необхідно покращити бухгалтерський облік на підприємстві.

Перш за все слід звернути увагу на те, що наказ про облікову політику має забезпечувати правильність ведення обліку. На ПП «ТД «Меркурій»» такий

наказ було затверджено у 2001 році, він носить більше формальний характер та

його необхідно переглянути. Основним чином рекомендовано розширити та згрупувати пункти облікової політики щодо обліку основних засобів. Наприклад, треба переглянути вартісний критерій, за яким активи відносяться до основних

засобів, адже в обліковій політиці ПП «ТД «Меркурій»» він становить досі 6

тисяч гривень, а не 20 тис. грн, як передбачає пп.14.1.138 Податкового кодексу

від 16.01.2020 р[64]. Крім того, на підприємстві є певна кількість орендованих

основних засобів, тому необхідно звернути увагу і на порядок та особливості

обліку таких об'єктів.

Також необхідно вчасно ремонтувати основні засоби. Для встановлення

необхідної періодичності ремонтів основні засоби краще згрупувати за

термінами використання. Для цього необхідно розрахувати коефіцієнти

придатності по кожному окремому об'єкту і вже по результатам даних розрахунків провести групування.

Якісне ведення обліку неможливе без своєчасного складання та подання документів. Для цього на ПП «ТД «Меркурій»» слід переглянути графіки документообігу та скласти нові деталізовані графіки, які будуть підпадати під наявні потреби обліку на досліджуваному підприємстві. В розрізі даного питання особливу увагу слід звернути на затвердження відповідальних осіб за складання кожного конкретного документа.

Також на підприємстві було виявлено, що внутрішнє переміщення засобів не завжди оформлювалося Актом приймання-передачі належним чином. Дану проблему певною мірою теж вирішить затвердження відповідальних осіб та строків складання документа у графіках документообігу.

Крім цього під час обліку руху основних засобів на «ТД «Меркурій»» у первинних документах іноді відсутні деякі реквізити. Тож головному бухгалтеру слід провести інструктаж та нагадати правила оформлення таких документів, а саме що всі реквізити мають бути заповнені.

Досліджуване підприємство для обліку використовує програмне забезпечення, але його рекомендовано оновити на останню версію.

Задля запобігання розбіжностей справедливої та документальної вартості основного засобу, на ПП «ТД «Меркурій»» слід здійснювати переоцінку даних активів щорічно. Для цього треба затвердити терміни проведення такої переоцінки і відповідальної за неї особи.

Крім того, рекомендовано звернути увагу на перевірку технічного стану обладнання. Для цього слід обрати осіб, котрі в затверджені терміни будуть здійснювати технічний огляд устаткування.

Також необхідно звернути увагу на показники, розраховані в табл. 3.3 та 3.4. Саме ці показники показують забезпеченість та ефективність експлуатації основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»». Дані показники є досить низькими, динаміка в основному негативна, тому ці показники необхідно підвищити. А саме покращити ті чинники, які впливають на результати розрахунків даних

коефіцієнтів. Так, продуктивність праці співробітників впливає на фондівдачу. Тому очевидно, що для збільшення фондівдачі необхідно запровадити та використати заходи, що збільшать темпи зростання продуктивності праці.

Інтенсифікація використання виробничих засобів знижує витрати, пов'язані з моральним зносом обладнання та пришвидшує темпи їх оновлення в результаті це позитивно впливає на продуктивність праці та на фондоозброєність. Завдяки цьому відбувається і збільшення фондівдачі.

Дані показники рекомендовано розраховувати хоча б раз на пів року і порівнювати із минулими задля визначення їх динаміки.

Збільшення змінності роботи обладнання відіграє важливу роль у процесі збільшення обсягів випуску продукції та підвищенні ефективності користування різним виробничим устаткуванням. Саме тому на ПП «ТД «Меркурій»» необхідно створити оптимальну структуру використовуваного виробничого обладнання. Крім того, необхідно здійснити перерозподіл робочої сили та обладнання задля створення кращих пропорцій між ними.

Також вже було визначено, що при двозмінному графіку роботи, час розподіляється нерівномірно. Необхідно збільшити другу зміну та довести її хоча б до розмірів першої. Завдяки проведенню таких, здавалося б, незначних змін, збільшиться ефективність використання виробничого обладнання, що в результаті дозволить збільшити обсяги виробництва продукції на 77,1 тонн. В свою чергу це позитивно вплине на отримуваний підприємством «ТД «Меркурій»» прибуток від продажу такої продукції.

Також, для збільшення ефективності, ПП «ТД Меркурій»» рекомендовано ряд таких дій:

- зменшити відсоток простоїв хоча б на 3% шляхом застосування прогресивних технологічних та організаційних заходів;
- збільшити коефіцієнт змінності на 0,15 шляхом впровадження оптимального графіка роботи обладнання, а саме збільшення навантаження на другу зміну;

- запровадити графік і план ремонтів обладнання і затвердити відповідальних за це осіб;

- використовувати обладнання на його максимальні можливості та збільшити обсяг виробництва на 3,8% ;

- підвищити кваліфікацію виробничого персоналу шляхом його відправки на кваліфікаційні курси , що дасть змогу гарантувати більш доаидиве та якісне поводження із технікою;

- запровадити систему мотивації роботи працівників, зайнятих у виробництві. Основною мірою зробити пряму залежність заробітної плати від обсягів та якості виробленої продукції;

для можливості виконання минулого пункту, необхідно знайти кошти та створити фонд такого стимулювання співробітників;

- покращити умови роботи для підвищення бажання працювати у співробітників.

Для покращення ефективності використання основних засобів , ПП «ТД «Меркурій» має здійснювати реконструкцію виробництва та оновлювати основні засоби , рівняючись на провідні технології .Досліджуване підприємство

має постійно моніторити світові новинки в обладнаннях та інших технологіях задля можливості введення їх у своє виробництво .Це дає можливість підтримувати конкурентоздатність підприємства на ринку.

Також доцільним буде збільшення кількості саме активної частини основних засобів шляхом введення нових об'єктів .Адже, як було вже визначено в таблиці 3.2, обсяг цієї частини значно зменшився, що безпосередньо впливає на виробництво.

Таким чином, показники ефективності використання основних засобів є досить малими. Їх необхідно підвищити шляхом застосування наведених рекомендацій. У ПП «ТД «Меркурій» є резерви збільшення обсягів виробленої

продукції. Завдяки їх застосуванню, обсяги випуску продукції здатні збільшитись на 77,1 тонн.

Висновки до розділу 3

На ПП «ТД «Меркурій»» обсяги обладнання зменшилась за 2022 рік на 970,6 тис.грн або на 15,5%, зменшились обсяги передавальних пристроїв з 128,3 тис.грн до 60,7 тис.грн., але питома вага даної групи за рік збільшилась на 2,36%, обсяги будівель збільшились на 20,8 тис.грн ,обсяги транспорту збільшились на 16,9 тис.грн. Група обладнання та транспорт входять до складу активної частини, тому очевидно, що загальний обсяг активної частини основних засобів значно зменшилась, що негативно впливає на ефективність використання даних активів та на обсяги виробництва.

Аналіз забезпеченості досліджуваного підприємства основними засобами показав, що «ТД «Меркурій»» забезпечений основними засобами не в повній мірі. Саме тому для нього є актуальним взяття засобів в оренду.

Показники технічного стану ПП «ТД «Меркурій»» показують , що зношеність основних засобів за рік виросла на 0,1. Таким чином, в минулому році даний коефіцієнт склав 0,8 , а в 2022 – вже 0,9. Це сталося через зменшення залишкової вартості основних засобів у 2022 році. Коефіцієнт придатності є оберненим до коефіцієнту зносу, отже якщо коефіцієнт зносу збільшився на 0,1, то придатності - зменшився на ті ж 0,1.

Зношеність основних засобів у 2022 році склала аж 90%. Це означає, що основні засоби амортизовані вже майже повністю. Значення даного показника є незадовільним. Підприємству необхідно оновити зношені основні засоби задля запобігання негативного результату використання даних об'єктів.

Проведені на ПП «ТД «Меркурій»» аналізи стану основних засобів ,а також аналіз ефективності їх використання та забезпечення ними підприємства дають змогу розробити заходи підвищення ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві. До таких заходів в основному належать збільшення навантаження обладнання, збільшення змін їх роботи, оновлення устаткування та введення нового, більш сучасного обладнання на ПП «ТД «Меркурій»».

ВИСНОВКИ

Під час написання даної магістерської роботи було досліджено обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами на прикладі ПП «ТД «Меркурій»».

Бухгалтерський облік на ПП «ТД «Меркурій» ведеться за допомогою комп'ютерних програм. Облік ведеться згідно чинного законодавства України. Фінансова звітність подається до відповідних служб вчасно та у повній мірі. Облікова політика охоплює головні аспекти діяльності, але є дещо застарілою, тому її необхідно оновити. Інформація в ній визначає функції бухгалтерів стосовно ведення обліку основних засобів.

Основні засоби використовують у безперервній діяльності, придбавають за потреби та списують по закінченню терміну використання. Для їх оцінки ПП «ТД «Меркурій»» використовує для обліку первісну вартість. На початок 2022 року кількість основних засобів складала 1579,6 тис. грн або 99 % усіх необоротних активів. За рік на підприємство надійшло основних засобів на суму 545,6 тис. грн, а вибуло 116 тис. грн. Вони забезпечують діяльність підприємства та великою мірою впливає на умови та результати її виконання. Саме завдяки ним безпосередньо можливе виробництво продукції.

На ПП «ТД «Меркурій»» було проведено інвентаризацію, під час якої встановили нестачу ноутбуку та виявили неоприбуткований сейф. Помилки були виправлені. Також було визначено, що стан преси для олії є незадовільним і він не може продовжувати свою роботу. В результаті його було розібрано для отримання запасних частин на суму 13 тис. грн, які можуть бути використані для потреб досліджуваного підприємства у майбутньому.

Виробництво на ПП «ТД «Меркурій»» можливе завдяки активній частині основних засобів. При загальному зменшенні обсягу основних засобів на 1000,7 тис. грн., їх активна частина зменшилась на 1021,3 тис. грн або 5,36%, пасивна ж частина збільшилась на 20,6 тис. грн або ті ж самі 5,36%. Активна частина складає більшу частину усіх основних засобів. В минулому році вона становила 98,96% від загального, а в 2022 році вже 93,6%. Тобто за рік нітома вага активних

основних засобів у відсотках зменшилась. У 2022 році фондovіддача на ПП «ТД «Меркурій»» дорівнює 3,8, а фондомісткість складає 0,3. Дані показники також було досліджено в динаміці. Таким чином було розраховано та проаналізовано показники минулого року - в ньому фондovіддача склала 3,6, а фондомісткість 0,2. Отже, прослідковується незначна позитивна динаміка даних показників.

Порівняно з 2021 роком, у поточному фондovіддача збільшилась на 0,2, а фондомісткість - на 0,1. Це є хоч і незначним результатом, але все ж таки позитивним.

Також було визначено, що на ПП «ТД «Меркурій»» обладнання працює у дві зміни і перша зміна є не достатньо навантаженою. Збільшення її навантаження хоча б до рівня навантаження першої збільшить коефіцієнт змінності обладнання на 0,15. Це збільшить її обсяги на 7,1 тону, що в свою чергу звісно підвищить чистий дохід від продажу.

Підсумовуючи усе вищесказане, для покращення ефективності використання основних засобів на ПП «ТД «Меркурій»» слід застосувати такі заходи:

- переглянути облікову політику ПП «ТД «Меркурій»» стосовно основних засобів та розробити новий Наказ;
- затвердити графіки планових ремонтів основних засобів;
- сформувавши та затвердити графіки документообігу;
- зменшити відсоток простоїв на 3%;
- збільшити коефіцієнт змінності обладнання на 0,15;
- розглянути доцільність введення нового сучасного обладнання;
- затвердити систему заохочення роботи виробничого персоналу, тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева А.В. Фінансовий облік та податкова звітність - Київ, КНТЕУ, 2008- 141 с.
2. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : Навчальний посібник – Київ: ЦНЛ, 2003 - 284 с
3. Атамас П.Й. Основи обліку у господарських підприємствах та організаціях. Навч. посі-бник. / П.Й. Атамас – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 288 с.
4. Бондар М. І., Бабіч В.В. Амортизація необоротних активів: облік та оподаткування - Вісник ЖДТУ № 1 (55), 2018 – С. 33-34
5. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник – Терношль, 2016
6. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у господарських підприємствах та організаціях: навчальний посібник – Житомир: ПП «Рута», 2017. – 470 с.
7. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Житомир: ПП «Рута». 2010 – 608 с.
8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах/ Навчальний посібник / М. Г. Михайлов, М. І. Телегунь, О. П. Славкова. - К: Центр учбової літератури, 2011 - 384 с.
9. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посібник/ Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. та ін.; під заг. ред. М.І. Скрипник. Київ: «Центр учбової літератури», 2017 – 340 с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навч.-практ. посіб. / Верхоглядова Н.І. та ін., за ред. Н.І. Верхоглядової. Київ, 2016- 536 с.
11. Вербило О.Ф., Кондрицька Т.П. Бухгалтерський облік у господарських підприємствах та організаціях: Навч. посібник – К.: Національний університет, 2017 – 295 с.
12. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. та ін. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, роталпринт, 2015 – 312с.
13. Гапонова І.С., Калюга Є.В. Облік та аудит руху основних засобів та ефективності їх використання, збірник тез VI Всеукраїнської студентської

науково-практичної конференції «Облік, оподаткування, контроль та аналіз в активізації діяльності економічних суб'єктів» - м. Київ, 2021 рік - с.305

Режим доступу: <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u209/zbirnik.pdf>

14. Гапонова І.С., Калюга Є.В. Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки, збірник тез Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева» – м.Київ, 2022 рік – с.240

Режим доступу : https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2022-04/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%A2%D0%95%D0%97%20%D0%94%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%92%D0%86%D0%94%D0%95%D0%99_22.02.22%20%D1%80%20.pdf

15. Гапонова І.С., Калюга Є.В. Проблеми бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану ,збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції « Стратегія інноваційного розвитку аграрних формувань України: аналітико-прогнозний аспект» - м.Київ, 2022 рік

16. Гладких Т.В. Фінансовий облік: навч. посібник / Київ. Центр навчальної літератури, 2017 – 480 с.

17. Гнатенко Є.П. Алгоритм аналізу основних виробничих засобів на підприємстві. Економічний аналіз. зб. наук. пр. Тернопіль: ВПЦТНЕУ, 2016 - с. 99-105

18. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: Практичний посібник- Київ. Лібра, 2014 - 880с.

19. Городянська Л.В. Амортизація: функції, фінансовий механізм управління, концептуальні підходи до розробки загальної методики обліку амортизації // Актуальні проблеми економіки, вип.2 , 2017 -с.256

20. Гуцаленко Л.В, Гловюк А.С, Ковальчук І.В. Організація обліку та аудиту основних засобів. :Науковий вісник Мукачівського Державного університету, Серія: Економіка і суспільство , вип.8, 2017- с. 741-747

21. Джога Р.Т. Бухгалтерський облік у господарських підприємствах та організаціях: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2016 – 250 с.

22. Економічна статистика / Державна служба статистики України

Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

23. Євтушенко С.М. Амортизація основних засобів у системі бухгалтерського обліку. Автореферат, дисертація кандидата економічних наук - Національний науковий центр та інститут / С. М. Євтушенк - К., 2019 - 43с.

24. Загородній А.Г. Фінансовий словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовченко Т.С. - К.: Знання, 2000. - 588 с

25. Закон України від 16.07.99 №996-XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

26. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Мінфіну від 30.11.99 р. №291

Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

27. Калюга Є.В. Внутрішній контроль: сучасний стан та шляхи удосконалення - Економічний аналіз. Випуск 6, 2010 - с. 357-359

28. Калюга Є.В. Зміст, порядок проведення і вдосконалення методичних прийомів інвентаризації - Вісник податкової служби України - том 5, 2001-с. 24-

30

29. Калюга Є.В. Контроль фінансової звітності та правильності її складання / М.В. Кужельний, Є.В. Калюга - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2001

30. Калюга Є.В. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку - ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Валіма Гетьмана» - 2014

31. Калюга Є.В. Нормативно-правове забезпечення надходження, вибуття та нарахування амортизації нематеріальних активів - Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди: Економічний вісник університету № 23 (1), 2014 - с. 63-68

32. Калюга Є.В. Нормативно-правове регулювання // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. – 2019. – Вип. 179(2). – С. 63-69.

33. Калюга Є.В. Система внутрішнього податкового контролю та удосконалення її ефективності на підприємствах – Вісник податкової служби України №33, 2001- с.26-31

34. Кандиба К.О. Аналіз ефективності використання основних засобів. Управління розвитком № 3(166), 2014 - с. 12-14.

35. Карпова В., Василенко А., Прокопенко В., Шустваль Т. Основні засоби: від теорії до практики – 2015 р. 288 с.

36. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення ; навч. посібник для ВНЗ / Ю. Г. Кім, М-во освіти і науки України. -К. : Центр учб. літ., 2014. -600 с. -Бібліогр.: с. 584-591.

37. Класифікація та оцінка нематеріальних активів / В. Інклуд, Є.В. Калюга - ББК 65.032 С-78, 2016

38. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / М.В.Кужельний, В.Г.Лінник. – К.:КНЕУ,2001. – 334 с.

39. Кужельний М.В. Організація обліку: підручник / М.В. Кужельний, С.О. Левницька. – К.: Центр учбової літератури, 2010 – 352с.

40. Лившиц Д. Інвентаризація. Практичний посібник-Київ,2013- 140 с.

41. Максимова В.Ф., Кузіна Р.В., Степова Т.Г. Облік в галузях економіки: підруч.- Одеса: ОДЕУ, 2010- 606с.

42. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами (затверджені наказом Міністерства фінансів України від 15.06.2011р. № 720

Режим доступу :URL:<https://ips.ligazakon.net/document/view/MF11044>

43. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів ,затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 р. № 561

Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MF03270?an=21>

44. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби»

Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text

45. Мисака Г.В., Шарманська В.М. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. / Г.В.- К.: Центр учбової літератури, 2019 – 217с.

46. Михайлов М. Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу : навч. посіб. / М. Г. Михайлов. – К. : ЦУЛ, 2007. – 320 с.

47. Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. – Київ : Центр навчальної літератури, 2017- 288 с.

48. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України

07.02.2013 р. № 73

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

49. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс".

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99#Text>

50. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати"

Режим доступу) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99#Text>

51. НП(С)БО 7 «Основні засоби» № 588 від 29.09.2020

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1020-20#Text>

52. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»

Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/REG4153>

53. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»

Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/REG4153>

54. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»

Режим доступу) <https://ips.ligazakon.net/document/REG5238>

55. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність»

Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu20/>

56. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»

Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/1cid062.html>

57. Нашкерецька Т.В. Фінансовий облік: Навчальний посібник – Київ, 2009 - 503 с.

58. Облік у бюджетних установах : навч.-метод. посіб. / Верига Ю. А., Гладких Т. В., Артюх О. В., Кулявець Н. О., Мілька А. І. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2010. – 317 с.

59. Облікова політика підприємства : навч. посібник для вчз / Ю. А. Верига та ін. -Полтав. ун-т економіки і торгівлі. -К. : Центр учб. літ., 2015. -312 с.

60. Організація бухгалтерського обліку: Підручник / Ф.Ф. Бутинець, С.М. Лайчук, О.В. Олійник; За ред. Ф.Ф. Бутинця. - 3-тє видання, доп. і перер. - Житомир: Рута, 2019 - 592 с.

61. Панкевич Л. В. Бухгалтерський облік – Львів. Аверс, 2017 – 316 с.

62. Пилипенко А. А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства - Харків : ХНЕУ, 2007 -274 с.

63. Пирожок О.С., Войчишина В.В./ Роль облікової політики на підприємстві та вимоги до неї. Наука й економіка, 2016 - с.28-32.

64. Податковий Кодекс України від 17.12.2020 №1117-IX

Режим доступу: <https://docs.dtk.com.ua/doc/2755-17>

65. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. Посіб - Київ : Центр навчальної літератури, 2007. - 488 с.

66. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 року № 879 (з врахуванням змін і доповнень)

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1365>

67. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р.№433.

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>

68. Пушкар М.С., Щирба М.Т. Теорія і практика формування облікової політики : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2010 - 260 с.

69. Рзасв Д.О., Рзасва С.Л. Основні засоби підприємства: аспекти та аналіз ефективності використання. Моделювання та інформаційні системи в економіці №91, 2015 - с. 235-246.

70. Савицька Г. В., Бандурка О. М. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник. Київ: Либідь, 2013 - 384 с.

71. Самбурська Н.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика: монографія- Полтава : ПУЕТ, 2015 - 289 с.

72. Свірко С.В. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник – К.: КНЕУ, 2016. – 138 с.

73. Следь О. М. Удосконалення системи показників оцінки оновлення основних засобів виробництва. Економічний аналіз том 14, 2013 - с. 203- 210

74. Сопко В.В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник/В.В.Сопко, В.П.Завгородній. – К.: КНЕУ, 2004. – 412 с.

75. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік : навч. посіб. -Київ : ЗНАННЯ, 2016 - 663 с.

76. Ткаченко Н.М. Оновлена фінансова звітність в Україні : Навчально-практичний посібник – 2015 - 66 с.

77. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручн. Друге видання, доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020- 192 с.

78. Трачова Д.М. Розвиток амортизаційної політики: обліково інформаційний аспект. Монографія - Мелітополь: Типографія «Люкс», 2018 – 291 с.

79. Часовнікова Ю.С. Система обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика: матеріали міжнар. наук.- практ. конф.- Харків, 2020 - с. 440-442

80. Чебанова Н.В., Єфіменко Т.І. Фінансовий облік: Підручник - Київ. ВЦ «Академія», 2007 -704с.

81. Шум М. А., Чуприня Л.В. Проблеми обліку та аналізу використання основних засобів підприємства. Економіка. Фінанси. Право №6, 2019 - С. 20-22

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП **ДОДАТКИ** України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
За 2020 рік

Форма № 1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19,2	20,5
первісна вартість	1001	20,3	21,7
накопичена амортизація	1002	(1,0)	(1,2)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1411,9	1484,6
первісна вартість	1011	6350,3	6721,1
знос	1012	(4938,4)	(5236,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1431,1	1505,1
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6521,9	6423,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	723,6	689,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	8,3	13,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9,4	12,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	226,7	328,6
Витрати майбутніх періодів	1170	3,5	7,2
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7493,4	7474,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8924,5	8979,7

Продовження Додатка 1

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	18,0	18,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8456,7	8643,5
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	8474,7	8643,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування і забезпечення			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	37,5
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	393,2	250,0
розрахунками з бюджетом	1620	9,7	8,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	9,4	-
розрахунками з оплати праці	1630	37,5	38,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	1,7
Усього за розділом III	1695	449,8	336,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	8924,5	8979,7

Продовження Додатка 1

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801007

I. Фінансові результати

Стаття	Код	За звітний	За
	рядка	період	аналогічний
			період
			попереднього
			року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5738,2	6523,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4435,4)	(5827,9)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші операційні витрати	2180	(628,3)	(356,3)
Інші доходи	2240		
Інші витрати	2270	(468,7)	(286,5)
Фінансовий результат до оподаткування:		205,8	52,5
прибуток	2290		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	37,0	9,5
Чистий фінансовий результат:		168,8	43,0
прибуток	2350		

Продовження Додатка 1

НУБІП України

Звіт про власний капітал за 2020 рік

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у доцільних частках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	18				8456,7			8474,7
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095	18				8456,7			8474,7
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					168,8			168,8
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Разом зміну капіталу	4295								
Залишок на кінець року	4300	18				8625,5			8643,5

Керівник Ляхов В.Ю.Головний бухгалтер Сидоренко Н.С.

НУБІП України

НУБІП УКРАЇНИ

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) За 2021 рік

Форма №1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	20,5	22,7
первісна вартість	1001	21,7	24,3
накопичена амортизація	1002	(1,2)	(1,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1484,6	1579,6
первісна вартість	1011	6721,1	7435,8
знос	1012	(5236,5)	(5856,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: як обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1505,1	1602,3
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6423,2	6539,5
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	689,6	836,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	13,2	23,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12,8	58,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	328,6	402,0
Витрати майбутніх періодів	1170	7,2	9,8
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7474,6	7869,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	8979,7	9472,0

Продовження Додатка 2

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	18,0	18,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8625,5	8979,1
Неоплачений капітал	1425	0,0	-
Усього за розділом I	1495	8543,5	8997,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування і забезпечення			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	37,5	150,0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	250,0	258,3
розрахунками з бюджетом	1620	8,6	12,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	38,4	46,8
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1,7	7,5
Усього за розділом III	1695	336,2	474,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	8979,7	9472,0

Подовження Додатка 2

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801007

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7346,5	5738,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5864,8)	(4435,4)
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші операційні витрати	2180	(456,8)	(628,3)
Інші доходи	2240	-	-
Інші витрати	2270	(593,7)	(468,7)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	431,2	205,8
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	77,6	37,0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	353,6	168,8

Продовження Додатка 2

НУБІП України

Звіт про власний капітал за 2021 р.

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у доцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Валишок на початок року	4000	18				8625,5			8643,5
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований валишок на початок року	4095	18				8625,5			8643,5
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					353,6			353,6
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Разом змін у капіталі	4295								
Валишок на кінець року	4300	18				8979,1			8979,1

Керівник Ляхов В.Ю.Головний бухгалтер Сидоренко Н.С.

НУБІП України

БАЛАНС
(Звіт про фінансовий стан)
За 1 Півріччя 2022 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	22,7	21,8
первісна вартість	1001	24,3	24,3
накопичена амортизація	1002	(1,6)	(2,5)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,0	-
Основні засоби	1010	1579,6	378,9
первісна вартість	1011	7435,8	7865,4
знос	1012	(5856,2)	(7286,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0,0	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1602,3	600,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6539,5	7669,4
Поточні біологічні активи	1110	0,0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	836,5	568,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	23,6	10,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	9,3
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	58,3	21,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	402,0	625,5
Витрати майбутніх періодів	1170	9,8	11,2
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7869,7	8906,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	9472,0	9506,9

Продовження Додатка 3

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	18,0	18,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8979,1	9083,1
Неоплачений капітал	1425	0,0	(-)
Усього за розділом I	1495	8997,1	9101,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування і забезпечення			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	150,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	258,3	312,4
розрахунками з бюджетом	1620	12,3	4,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	15,6
розрахунками з оплати праці	1630	46,8	61,2
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7,5	12,3
Усього за розділом III	1695	474,9	405,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	9472	9506,9

Продовження Додатка 3

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
За 1 Півріччя 2022р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801007

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2173,4	5811,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1283)	(2382,8)
Інші операційні доходи	2120		
Інші операційні витрати	2180	(263,8)	(1621,5)
Інші доходи	2240		
Інші витрати	2270	(499,8)	(1268,6)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	126,8	538,7
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	22,8	97,0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	104,0	441,7

НУБІП України

Продовження Додатка 3
Звіт про власний капітал
за 1 Півріччя 20 22 р.

Форма № 4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у доцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Випущений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	18				9083,1			9083,1
Коригування: Вина облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095	18				9083,1			9083,1
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					104			104
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Разом зміни у капіталі	4295								
Залишок на кінець року	4300	18				9187,1			9187,1

Керівник Ляхов В.Ю.Головний бухгалтер Сидоренко Н.С.

НУБІП України

Оцінка фінансового-майнового стану підприємства

№ з/п	Показники	Формула розрахунку показника фінансового стану	2021 рік	2022 рік	Орієнтовне позитивне значення показника
1	2	3	4	5	6
1. Аналіз ліквідності товариства					
1.1	Коефіцієнт покриття	Розділ II активу балансу (рядок 1195) / розділ III пасиву балансу (рядок 1695)	16,5	21,9	> 1
1.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Розділ II активу балансу (р.1195 - р.1100) / розділ III пасиву балансу р.1695	2,7	5,8	
1.3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Розділ II активу балансу (р.1160 + р.1165) / розділ III пасиву балансу р.1695	0,8	1,5	0,25 – 0,5
1.4	Чистий оборотний капітал (тис.грн.)	Розділ II активу балансу р.1195 – розділ III пасиву балансу р.1695	7372,1	8500,4	
2. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) товариства					
2.1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Розділ I пасиву балансу р. 1495 / усього по пасиву балансу р. 1900	0,9	0,9	> 0,5
2.2	Коефіцієнт фінансування	Пасив балансу (р.1595 + р.1695 + р.1700 + р.1800) / розділ I пасиву балансу р.1495	0,05	0,04	0,5 - 1
2.3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	(розділ II активу балансу р.1495 – розділ III пасиву балансу р.1695) / розділ III пасиву балансу р.1695	15,5	20,9	> 0,1
2.4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(розділ II активу балансу р.1195 – розділ III пасиву балансу р.1695) / розділ I пасиву балансу р.1495	0,8	0,9	> 0

Продовження Додатка 4

3.1	Коефіцієнт оборотності активів	форма 2 р. 2000 / ((баланс р. 1300 гр. 3 + р. 1300 гр. 4) / 2)	0,6	0,2	збільшення
3.2	Коефіцієнт рентабельності активів	форма 2 р. 2350 або 2355 / ((баланс р. 1300 гр. 3 + р. 1300 гр. 4) / 2)	0,05	0,01	>0 збільшення
3.3	Коефіцієнт рентабельності продукції	форма 2 (р. 2190 або р. 2195 + р. 2180 – р. 2120) / форма 2 (р. 2050 + р. 2130 + р. 2150)	0,7	1,8	>0 збільшення
3.4	Коефіцієнт рентабельності діяльності	форма 2 р. 2350 або 2355 / форма 2 р. 2000	0,08	0,05	>0 збільшення

Додаток 5

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
13.09.2016 № 818

ПП «ТД «Меркурій»»

(найменування юридичної особи)

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 31637230

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Ляхов В.Ю.

(посада, ініціали та прізвище)

«21» вересня 2022 р.

Акт введення в експлуатацію основних засобів

офіс за адресою: м. Кропивницький, вул. Мурманська 3
(місце складання)

Номер документа

Дата складання

12

21.09.2022

Інвентарний (номенклатурний) номер	Кількість	Первісна вартість	Сума всього	Знос		Ліквідаційна вартість	Строк корисного використання	Рік випуску (побудови)	Номер паспорта
				за одиницю	всього				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12	1	51333	51333	-	-	0	60	2022	238793
Всього									

Проведено огляд шнеку дозованої передачіу момент введення в експлуатацію об'єкт(и) знаходиться(яться) у виробничому приміщенні ПП «ТД
«Меркурій»» за адресою: м. Кропивницький, вул. Мурманська 3Коротка характеристика об'єкта(ів) шнеку дозованої передачі ШТП-3-2 вагою 800 кг з потужністю
двигуна 5,1кВт.Об'єкт технічним умовам відповідає/не відповідає відповідаєДоробка не потрібна/потрібна не потрібна

Інші відомості

Висновок комісії шнеку дозованої передачі ШТП-3-2 може використовуватися за
господарським призначенням, ввести в експлуатацію шнеку дозованої передачі ШТП-3-2

Перелік документації, що додається

Голова комісії

директор

(посада)

(підпис)

Ляхов В.Ю.

(ініціали та прізвище)

Продовження Додатка 5

Прийняв технолог
 (посада)
 Здав* _____
 (посада)

 (підпис)

 Коваленко С.С.
 (ініціали та прізвище)

 (ініціали та прізвище)

Відмітка бухгалтерської служби про відображення у регістрах бухгалтерського обліку:

Назва облікового реєстру	За дебетом рахунку (субрахунку, коду аналітичного обліку)	За кредитом рахунку (субрахунку, коду аналітичного обліку)	Сума
Журнал 4	104	152	

Особа, яка відобразила господарську операцію в бухгалтерському обліку _____
 (підпис)

бухгалтер Бондаренко В.А.
 (посада, ініціали та прізвище)

« 21 » листопада 20 22 р.

Головний бухгалтер _____
 (підпис)

Сидоренко Н.С.
 (ініціали та прізвище)

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додаток 6

Типова форма № 03-3

Затверджена наказом Мінстату України

від 29.12.95 р. № 352

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

31637230

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник підприємства

Василенко В.В

" 28 " серпня 2022 р.

Акт списання основних засобів

Цех, відділ, дільниця, лінія	Дебет		Кредит		Сума	Сума зносу за даними переоцінки по документах придбання	Номер		Код		Норми амортизаційних відрахувань		Устаткування		Рік випуску (побудови)	Дата введення в експлуатацію, місяць, рік	Дата початку оплати за основні засоби (місяць, рік)
	рахунок, суб-рахунок	код аналітичного обліку	рахунок, суб-рахунок	код аналітичного обліку			інвен-тарний	завод-ський	рахунок та об'єкта аналітичного обліку (для віднесення амортизаційних відрахувань)	норми амортизаційних відрахувань	на повне відновлення	на капітальний ремонт	вид	код			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
виробничий відділ	976		104		27 000,00		18511		23						2018	Травень 2018	Травень 2018
	131		104		34 000,00												
						x	x	x	x		x	x					

Продовження Додатка 6

на підставі Наказу від 28.08.2022р. No18

комісія зробила огляд виробничого обладнання прес шнековий для олії КХУ-10

найменування об'єкта

В результаті огляду комісія встановила:

1. Надійшов на підприємство " 5 " травня 2018 р.

2. Маса об'єкта за паспортом 70 кг

3. Наявність дорогоцінних металів немає

4. Технічний стан та причина списання об'єкт основного засобу прес шнековий для олії КХУ-10 вийшов із ладу внаслідок повного фізичного зносу
основних вузлів. Здійснювати ремонт економічно
недоцільно

Висновок комісії: об'єкт основного засобу прес шнековий для олії КХУ-10 підлягає -списанню (у зв'язку з неможливістю подальшої експлуатації та економічною недоцільністю ремонту)

Додаток. Перелік документів, що додаються технічний паспорт, інструкція з експлуатації

НУБІП України

Продовження Додатка 6

Зворотна сторона форми № 03-3

НУБІП України

Розрахунок результатів списання об'єкта

Витрати на списання			Надійшло від списання				
найменування документа	статті витрат	сума	найменування документа	цінностей вид	номенклатурний номер	кількість	сума
1	2	3	4	5	6	7	8
Акт на списання основних засобів	Інші витрати	28 000,00	Прибутковий ордер	запасні частини			13 000,00

Результати списання прес шнековий для олії KXY-10 розібрано та оприбутковано запасні частини, що залишились після розбирання. Доходи від оприбуткування склали 13 000,00 грн.

" 28 " серпня 2022 р

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України